
LETO XXIII.

SEPTEMBER

1974

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI

P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00

(izven Avstralije \$5.00)

se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo

Dopisov brez podpisa

uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE

za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (iz-
java priči o teharških dogodkih 1945) — Cena 50 cen-
tov.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in
III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Co-
na vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga doku-
mentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena
vsake knjige \$2.—

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj
1941 — 1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju
pobitih Slovencev ter vrtnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh
virov trezno prebirati in presojati, četudi domovina
te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je
študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo
priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

VSEBINA:

Novi nadškof nam je pisal — Most Rev. Francis Little — stran 241

Ob očetovskem dnevu — Karel Mauser — stran 242

O oče! (pesem) — Janez Pucelj — stran 242

Cilkin pipec (črtica) — stran 243

Nekaj misli ob kratkem obisku — Ludvik Klakočar — stran 244

Očka, počepni! — stran 246

Je to res merilo slovenstva? — Melbournski Janez — stran 248

— sem pač Ižanec! — stran 249

Ko načrtuješ nov svet, ne zavrzi starih kamnov! — P.B. — stran 250

P. Bazilij tipka — stran 252

Izpod Triglava — stran 255

V času obiskanja (Pot v Egipt) — stran 256

Svetloba je življenje — Stanko Ozimič, B.Sc.(Geology),
Canberra, A.C.T — stran 258

Srečanje s Kristusom — Papež Pavel VI. — stran 259

Z vseh vetrov — stran 260

Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerijan — stran 262

Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 264

Naš sosed Franček . . . — pripoveduje p. Janez — stran 264

Naše nabirke — stran 266

Kotiček naših malih — stran 268

Križem avstralske Slovenije — stran 269

NAROČI IN BERI!

PAPEŽ JANEZ DOBRI (Življenjepis) — cena 75 c.

JEZUSOVO ŽIVLJENJE (François Mauriac) — co-
na \$1.—

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svoljšak) — cena
50 centov.

PLAMTEČI OGENJ (Življenjepis W. Hünemann
o Piju X.) — cena 75 centov.

DEKLE Z BISERI (Zgodovinski roman napisal
Henry Rider Haggard) — cena dva dolarja.

LJUDJE POD BICEM (Odlična trilogija izpod pe-
resa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med
in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnino
vred \$7.—

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka
pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov po-
kojnega škofa dr. G. Rožmana zdomcem. — Cena \$2.50

KUHARSKA KNJIGA (Ivan Ivačič) — cena pet do-
larjev.

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja)
SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno
povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec
Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstral-
skemu prijatelju. Cena en dolar.

Novi nadškof nam je pisal

St. Monica's Presbytery
22 Robinson Street,
Moonee Ponds, Victoria

Dragi p. Bazilij in slovenska skupnost!

Na stotine telegramov sem prejel. Zato je gotovo tudi Post Master General vesel novice o imenovanju — morda bo celo opustil misel na dvig poštnine . . .

Tvoj telegram mi je napravil veselje in sem globoko hvaležen za prijaznost. Zavest, da Vas je moje imenovanje vzradostilo in da delite to veselje s tolikimi drugimi, me navdaja s pogumom.

Na enem televizijskih intervjujev sem bil vprašan, česa si ob imenovanju najbolj želim. Povedal sem, da nadškofija najbolj potrebuje svetega nadškofa, katerega življenje bo pričevanje svetosti, ki jo današnji svet zahteva in pričakuje. Zavest, da imam Tvoje in Tvoje črede podporo v molitvi za dosego svoje želje, je zame vir srčnega miru.

*S ponovno zahvalo in s toplim ter iskrenim: Bog blagoslovi!
ostajam iskreno Vaš v Kristusu*

28. julija 1974

novooimenovani nadškof Melbourn

O novem nadškofu melbournske nadškofije smo poročali v prejšnji številki MISLI. Slovenskim čestitkam k imenovanju (naš telegram je bil eden 1600, ki jih je prejel poleg stotine pisem) je odgovoril s sledečim osebnim pismom.

OB V OČETOVSKEM DNEVU

MORDA V BESEDI "OČE" res ni tiste mehke in nežnosti, ki jo človek občuti, ko izreče besedo "MATI". Pod očetom si pač predstavljamo moža, ki skrbi za varnost družine, ki skrbi za zaslužek, ki gleda, da ima družina vse, kar za življenje potrebuje. Oče je v otrokovih očeh stebler zaupanja, oče vse zna, vse zmore, nikdar ne joka, zna popraviti vsako igraro in najde pot iz vsake zagate...

Tako gleda na očeta majhen otrok. Tam v srednjih šolah pa se otrokovo gledanje spremeni. Oče postaja počasi starokopiten, ne gre s časom, ne zna prav umeti mladine in njihov sanj, vse preveč resno gleda in preveč opominov ima v zalogi... Ko ta otrok pride do prvih moških let, je očetova podoba spet čistejša. Oče dosti pametno gleda na življenje, skušnje ima, pozna

ljudi in razmere — ni napačno vprašati kdaj tudi njega za svet...

Majhni otroci — majhne skrbi, veliki otroci — velike skrbi! Veličina očetov je v tem, da znajo nositi prve in druge. Morda bolj skrito od matere, bolj zaklenjeno, toda navadno je očetova solza težja od materine.

Ni važno, kaj je oče po poklicu. Direktor tovarne ali pobiralec smeti, kmet ali zdravnik. Ni očetovstvo v poklicu. Očetovstvo je v moči, da otrok ob svojem času, ob misli na tiho očetovsko skrb najde trdno pot in trden korak.

V starozavezni Sirahovi knjigi so čudoviti nauki za otroke:

Otroci, pazite na očetovo pravico
in tako delajte, da vam bo dobro!

Kdor spoštuje očeta,

doživi veselje nad otroki,

na dan svoje molitve bo uslišan.

Očetov blagoslov utrjuje otrokom hiše.

Moj sin, podpiraj svojega očeta v njegovi starosti,
ne žali ga, dokler živi!

Zakaj usmiljenje do očeta ne bo pozabljeno,
na dan nadloge se te bo Bog spomnil.

Karte in darove prinašajo mnogi otroci svojim očetom na Očetovski dan. Marsikatera lepa beseda pade. Toda lepšega plačila svojemu očetu ne more dati nihče kakor tisti otrok, ki ravna tako, da ima oče blag občutek: velik je že moj otrok, toda njegova roka v moji je še vedno tako trdno kakor takrat, ko je delal prve stopinje...

V tem je namreč ljubezen: da se nikoli ne spremeni.

KAREL MAUSER

O oče!

O oče,

kako lepe

so tvoje roke!

Kako so bile stokrat lepe,

kadar so za drevo držale,

kadar so seme zlato sejale,

kot da blagoslov dele.

O oče,

kako so bile tisočkrat lepe

te tvoje roke,

kadar so vse razpokane

in žuljave vse

zame šteje denar

kot da štejejo potne srage.

A veš, oče, nikdar

pa še niso bile tako lepe

te tvoje roke,

kot zdaj, ko se mrtve

križa oklepajo.

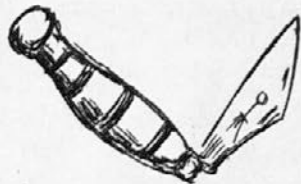
O oče,

naj me stotisočkrat blagoslove

te tvoje predrage roke!

JANEZ PUCELJ

Cilkin pipec

Moja sestrice Cilka je imela kakih pet let, ko je umrla. Takrat, ko si je srčno zaželela pipec, je bila v četrtem letu. Bila je plaha deklica z velikimi rjavimi očmi in debelimi kitami. V očeta nikoli ni silila s kako posebno prošnjo, le želja po pipcu ji je gledala že iz oči.

Pipce je bil nožič s široko klino in lesenim ročajem. Ta ročaj je bil nekaj posebnega. Bil je lično izstrugan, živo zeleno, modro ali rdeče pobarvan. A imel je tako topo rezilo, da si z njim komaj prerezal hruško ali jabolko. Toda če je bil nabrušen, je rezal tako gladko kot turška sablja. In je bil tudi nevarno orožje. Če je zadel v prst, je tekla kri, nastal je jok in stok. In komur se je to zgodilo, so mu za nekaj časa skrili pipec. To šele je bila žalost vseh žalosti!

Zato najmlajšim, ki si še niso znali nosa obrišati, nikoli nismo nabrusili pipca. Smrkavci se zaradi tega niso pritoževali. Bili so veseli, da so ga le imeli. Kdor pa ga ni imel, se mu je iz želje po njem prikradel še v sanje. Tako je bilo tudi z mojo sestrico Cilko.

Nekoč ji ga je oče prinesel s sejma. Med dvema prstoma ga ji je molil nasproti in se ji smehljaj čez ves obraz.

Cilka sprva ni mogla verjeti. Pogledala je vse po vrsti, nato je zgrabila pipec z obema rokama in si ga privila na prsi.

Od razburjenja se je vsa tresla. Morali smo se ji smejati, a ona je imela solze veselja v očeh. Tudi oče je bil ganjen.

"Pipec!" je vzklikala. "Moj pipec! Mati, glejte, pipec!"

Poslej se ni več ločila od pipca. Ponoči ga je hranila pod vzglavjem. Hruške je rezala v drobne koščke in jih zobala kot češnje. A če je hotela iz kosa lesa kaj izrezljati kot jaz, ni šlo. Od njega so letele le drobne trščice. S tiho zavistjo je gledala moj pipec, ki je rezal kot britev.

"Nabrusi mi pipec!" me je zaprosila.

Vedel sem, da tega ne smem. A imel sem jo rad, ker je bila tako poslušna pri igri. Nisem se mogel dolgo upirati njenim prošnjam.

Za hišo je stal brus na štirih majavih nogah.

Vedel sem, kako je treba z njim ravnati, saj sem dedu pogosto pomagal, ko je brusil. Nalil sem vode v koritce, Cilko pa sem naučil, kako naj vrti ročico. To je bilo zanjo naporno. Bila je vsa zadihana, zardela v obraz, a ni odnehala. Saj je šlo za njen pipec z živo modrim držajem.

Klina se je kmalu svetlila, kot da je iz srebra. Vzel sem vejo in jo gladko prerezal.

Ne povej nikomur, kdo ti ga je nabrusil", sem rekel. "In glej, da se ne urežeš!"

Cilka mi je vse obljubila. Bila je srečna.

A zgodilo se je, kar se je moralo zgoditi. Urezala se je v levi kazalec. In to se je zgodilo prav v trenutku, ko so prišli domov oče in mati, ded in babica. Pipec ji je zletel na tla. Vsa prestrašena zaradi krvi in iz občutka krivde je z desnico tiščala na rano. Toda ni je bilo mogoče skriti. Kri ji je skozi prste kapljala na bose noge in na pipec. A če bi tudi ne bilo krvi, je vse izdajal že njen pogled in solze, ki so ji navrele na oči.

"Pokaži!" je rekla mati in jo prišla za roko.

Tedaj se je Cilka na glas razjokala.

Mati ji je obvezovala prst, oče pa je pobral pipec in s palcem preskusil njegovo ostrino. Pogledal me je z dolгим pogledom.

"Ti si ga nabrusil!" je rekel strogo.

Molčal sem in se v zadregi prestopal z noge na nogo. Nisem upal tajiti. Saj bi tudi nič ne pomagalo.

Tedaj se je zame oglasila Cilka.

"Ne", je rekla.

Ni me hotela izdati. Ne le zato, ker mi je obljubila, ampak tudi iz dobrega srca. — Taka je bila. Toda njen "ne" me ni rešil krivice.

"Ti si pa pameten!" mi je rekel ded.

"O, naš France je včasih zelo pameten", je pristavil oče.

Ta porog sem mirno požrl. Da le kaj hujšega ni bilo. Gledal sem Cilko, ki je že imela "punč-

ko" na levem kazalcu. Tihe, proseče oči je upirala v očeta, ki je vrtel njen pipec v rokah. Ali ji ga bo skril, da ga dolgo ne bo več videla?

O, samo tega ne. Le tega ne! — je govoril njen pogled.

Očetov zresnjen pogled se je razlezel v na-

smeh. Pomolil ji je pipec, ki ga je željno zgrabila in ga tudi tokrat kot prvič privila na prsi.

Zasmejala se je skozi solze. V tistem smehu je bilo toliko čistega veselja, da je šel do srca. Tudi oče se je zasmejal. Nihče ni znal tako globoko gledati v otroško srce kot on. Vsi smo se smejali.

NEKAJ MISLI OB KRATKEM OBISKU

POVEDALI SO MI, da je v hiši. Sprva sem pred vrati prisluhnil, potem spoštljivo vstopil in obstal pred zelo postavnim, resnim in hkrati milobnim možem: pred menoj je stal p. provincial Martin Vidovič, ki nam je pripeljal MINORES.

V njegovih očeh je pobilisil dobrotljiv vprašaj, da sem bil po "dobrem jutru" v hipni zadregi, katero nitko naj zgrabim za hiter pogovor.

MINORES, njegov mladi naraščaj, ki z molitvijo in vedro pesmijo roma po neskončni avstralski poti, so se komaj obrili po vrnitvi iz koncerta v Canberri, on sam pa se je že pripravil za mašo v naši cerkvi sv. Rafaela.

"Gotovo ste zelo trudni", sem začel.

"O, kar dobro se počutim," je z drobnim nasmehom odgovoril. "Kar gre, kar gre", je še bolj pogumno nadaljeval, kakor da bi hotel vse srečne in žalostne doživljaje po hudo naporni poti dobrotno potlačiti v duhovno torbo spominov...

"Ti zlati človek," mi je šinilo skozi mozeg, "res lepo je, da si skromen, a mene zares zanima, kaj vse si nabral v torbi..."

(Prav tak je bil p. provincial tudi po prvem koncertu v Paddingtonu, ko je končal tehtno duhovno povezavo prvega dela sporeda in so MINORES po drugem delu zaigrali narodu za ples. "Svoje delo sem opravil," mi je tokrat skromno pripomnil, ko sem nanj naletel za stebrom v dvorani, "tole pa" — in obrnil se je proti vriskajoči in vrteči se množici — "to seveda ni več zame in me ne zanima". Ista skromnost, ista zadržanost — kakor da bi njega in njegovo vedenje že poprej kdaj videl, nekoč, neke...)

Pohitel sem: "Ali imate kaj novega, kaj posebnega z vaše dolge poti, p. provincial?"

"Veste, za nas je prav vse posebna novost: ljudje, kraji, navade. In značilno je, da pri naših dobrih ljudeh vselej in povsod naletimo na veliko domotožje. Vsi ti govorijo o svojih domovih in sorodnikih, vsi si želijo tja, čeprav le na kratek obisk..."

Tu naju je prekinil neusmiljeni telefon. Umolknila sva. Medtem pa so mojo ubogo elektrono preblisnile nekako tele misli:

Domotožje... Kdo ga nima od časa do časa? Ob pogledu na te mlade redovnike še prav posebno. Prinesli so nam slovensko pesem v novi obliki, so vedri in navdušeni za šegave domislice, a kljub temu — morda prav zaradi tega — izredno vdani božjemu klicu. Ob srečanju z njimi mora pač iskreno zahtevati vsako slovensko srce, če ni že strohnelo v "razumniški" posmehljivosti. Nehote obračša vse na svoj nekdanji dom, pa če še kdaj pojde domov ali ne. Nekatere so prevzele nove maše — tudi z njimi so nam MINORES prinesli košček doma, to je neutajljivo. Druge so presenetili fantje-duhovniki, ki so tako predani Bogu in narodu, da jih zdaj vidiš zamaknjene v molitvi in odpovedi zdaj polne pesmi in razigranosti. Tu ni nikakega glumaštva, prosim, ker se mlad človek ne more za vedno posvetiti zlaganemu življenju. Vesel si, da na domačih tleh zrastejo taki begovci! In to v tako "modernih" časih! (O težavah preteklih let fantje ne govorijo, pa ne dvomim, da ima vsak posameznik kot tudi skupnost svojo zgodbo. Pri tem vedo, da jih bodo po vrnitvi kremenile nove.) Ob njih šele razumeš modrijana, ki je dejal, da je začel zares verovati, ker so vse te življenjske tajne tako zelo proti njegovi zdravi pameti, tako silno bedaste.

Da, v stiku z MINORES se vse sklada z našim splošnim nagonским občutjem, ki mu je izvorno, lepo in resnično samo to, kar je kdo užival in doživljal doma: materina beseda, črn kruh in kislo mleko, čebri in koši, steze in luže, rože in drevje — to in še neskončno več je pač samo doma. Torej razumemo celo Eskima, ki ne more živeti brez snega in ledu, brez hripavih, kocutastih belih psov, tjulenjev in severnih jelenov, ki za "umetno" zabavo zapiska na piščal iz kosti severnega medveda...

P. provincial je končal telefonski pogovor.

"Mnogi prihajajo domov," je mirno nadaljeval, "nekateri se celo znajdejo in vgnezdijo. Številni pa se po kratkem obisku zopet vrnejo, ker se jim zdi v tujini pač bolje. Doma ljudje še nekam živijo, zlasti mlajši obrtniki, mehaniki in podobni. Ni pa prilike si kaj prida prirediti. Zato gredo v tuje kraje, posebno v Nemčijo, kjer si s pridnim delom

nahranijo novce, kupujejo vozila in začnajo graditi nove domačije. V razliko od tukajšnjih delovnih razmer je to, da je pri nas doma posebno prikladno zgodnje jutranje delo. Ljudje zarana vstajajo, začnajo ob šestih ali sedmih in končajo že ob dveh, treh. Tako imajo ves popoldan in večer, ki ju lahko posvetijo drugim važnim poslom in seveda svojim družinam..."

Naj povprašam p. provinciala še o tem, kakšno razliko čuti o mejah verske dejavnosti doma in v naši svobodni deželi? Ali zakaj doma duhovnik ne sme organizirati skupinskega mladinskega izleta, zakaj MINORES ne morejo javno nastopati razen po cerkvah ali kvečjemu morda veroučnih razredih?... Nič novega bi mi najbrž ne povedal, česar še ne vem. Celó iz govorov domačih političnih voditeljev je tudi nam znano, kaj vse je tam "klerikalizem".

"Kako požrtvovalni so naši duhovniki, sami veste," mi je prijetno razlagal. "Z duhovniki je bilo pri nas na štajerskem med vojno bistveno drugače kakor drugje. Nemci so takoj ob vdoru v naše kraje skoraj vse duhovnike takoj s silo preselili v Srbijo, kar jih niso mučili po zavzetih samostanih ali kratkoma lo odpeljali v Dachau in druga taborišča. Narod ve, da so bili pravi mučeniki in nihče jim ne more ničesar očitati. Če pa meni, ki sem dosti mlajši, kdo zaluča v obraz 'belogardista', tedaj se lahko samo pomilovalno posmejem — saj sem bil še otrok, ko so to besedo skovali..."

Najin pomenek je bil žal pri kraju: p. provincial je moral v zakristijo.

Ostal sem sam in pletel dalje svoje misli o MINORES...

*

Že dolgo mi je bilo dobro znano, zakaj skupina kakor MINORES doma ne more javno nastopati (razen strogo cerkveno), ne more na televizijo ali vsaj na radio. Pri tem pa so jih vendar "velikodušno" pustili med nas.

Zunanemu svetu hočejo oblastniki res natvesti, da v svoji državniški modrosti dovoljujejo verskemu življu popolno svobodo. Doma pa prežijo, da se narod ne bi nalezal "nevarnega verskega opija". Za izvoz imajo "dialog" (danes le še kreljat "monolog") in "konkordat", za uvoz pa tuje devize. Kar je vmes, je policijska tajna...

Že v zadnji številki sem omenil, da se MINORES prizadevajo za ritmično poživitev liturgične glasbe. Kako se bo glasbeni pokret naših "božjih pevcev" doma razvijal, je zelo težko reči. Če ansambel ne dobi novih zainteresiranih članov med bogoslovci (duhovniki med njimi bodo poslani vsak na svoje delo) in če jim ne sledi nove skupine z isto vneto ali podobnim poslanstvom, velikega razmaha ritmične liturgične glasbe vsaj Sloveniji ne bi obetal.

Kakor toliko drugih preobrazb v umetnosti sploh, tako bo tudi ta novost morala skozi ogenj človeškega

MINORES se pripravljajo za nastop na melbournski televiziji (ATV-0 studio)

občutja. A tudi če bo vzevela, se bo nujno zopet kdaj umaknila v večnem valovanju človeške estetike. Prav zdaj smo priča, kako lačni glasbeniki spet slastno segajo po starih navdihih klasikov (Bacha, Vivaldija, Mozarta...) in jih v novih ritmičnih obrazcih skušajo oživiti ter jih prikazati v bolj žarki luči.

Zato ne smemo kar slepo prisegati na vsako novost. Kaj kmalu bomo namreč začutili, da želimo še kaj več, kaj lepšega, kaj popolnejšega. Ta težnja korenini v samem človekovem bistvu: venomer išče, a nikdar se ne izpoje. Vsa umetnost je ena sama "nedokončana simfonija", eno samo hlastanje, glasbena umetnost še prav posebno.

Prav po vsem tem pa mi je toliko bolj neumljivo, zakaj pri nas v Sloveniji ne bi dali takim novim oblikam in novim poskusom v glasbi tiste veljave, ki jim vsekako gre.

Koga naj bi na primer motil strumni vstop iz jazzove maše: "Klic naš se dviga k Tebi, Gospod..."?

Če pa besedici "hozana" ali "aleluja" koga vznemirjajo, potem naj nikar ne posluša Händlovega "Mesijo", da ne bi omedlel v naglem ritmu in oglušel v neskončno odmevajoči "aleluji"...

Komu naj bo dalje na poti, če se ta glasbeni pokret razvija čisto naravno v okviru mladine, ki se zbira okrog svojega glasila "Ognjišče"? (Pa je skozi ozka očala domačih oblastnikov tudi to "klerikalizem".) "Ognjišče" je lepo, zdravo in za slovensko mladino res primerno glasilo, za marsikoga prav odrešilno, zlasti v našem času, ko se mladi svet pogreza in uničuje v "danskem ognju".

Moderni svet človeka oblikuje po svoji strahotni problematiki, po svojih zahtevah, po svoji omiki, tehniki in industrializaciji.

Ali naj potemtakem mirno zaključimo: človek je plod svojega okolja do tolikšne mere, da nima v sebi tiste potrebne moči in svobode, da bi to okolje tudi obvladal?

Tako namreč sodijo marksisti, ki trdijo, da je človek "izdelek" svojega okolja. Do neke mere to jasno drži — toda to še **zdaleč ni vsa resnica**. Človek **more in mora izpopolniti svojo osebnost** in v duhovni rasti ter oblikovanju ostati **docela svoboden**, da se lahko upre **nujnemu oblikovanju**, v katerega ga hočeta potisniti in ukleniti ekonomski in sociološki okoliš.

Prav zato nam je toliko do neomejene svobode

v umetnostnem in verskem izživljanju. To **svobodo dolgujemo nadarjenemu slovenskemu geniju**, ki po **zlatem Prešernovem stihu** zahteva, da **"pusti peti mojga slavca, kakor sem mu grlo ustvaril"**!

Ko gre za izpoved in rast notranjega človeka v misli, molitvi, pesmi, ali glasbi, naj bi si nihče **ne prisvajal oblasti nad človekovo svobodo duha**. Prav to veliko počelo kot osnovo sleherne umetnosti je "svoje dni" tako vneto zagovarjal sam literarni starosta Josip Vidmar. Danes pa s Potrčem vred tarnata, da "so sicer mladino odvrnili od Boga, a ničesar ji niso dali v zameno..."

*

Vam, dragi MINORES, gre velika zahvala vseh avstralskih Slovencev! Sami ste gotovo čutili, da se Vam je trud obilno poplačal.

Ko bodo te vrstice v tiskarskem stroju, boste verjetno že doma. Želimo Vam, da bi svoje lepe darove kar najlepše razvijali v korist slovenskim znancem!

Ostanite vedri in pogumni, saj imate na svojih strunah zapisano, da "Njegove besede ne bodo prešle"! Nič naj Vam ne bo žal, da doma ne morete nastopati na trhljih odrskih deskah. Zato pa stojite na skalnih tleh, ki jim je dana božja obljuba večnega obstoja.

LUDVIK KLAKOČER

Očka, počepni!

samo za božič, tudi za veliko noč, ZA SLEHERNI DAN, ZA SLEHERNO JUTRO! ŽE ZA DANES! Verjemi, takoj bo življenje v družini postalo lepše!

OTROK PA MISLI DRUGAČE

Vrneš se iz službe. Po vseh božjih in človeških postavah bi imel pravico do zasluženega počitka. Zato — zgrabiš časopis. A tvoj mali misli drugače. Že dve uri sprašuje mamo, kdaj se bo vrnil očka, da se bosta spet igrala hopla-hop. Že je pri tebi, že ti je na svoj otroški način predložil prošnjo. Da znošiš, mar ne? Vdaš se v svojo očetovsko usodo, nejevoljno začneš igrati. Otrok je vedno bolj razigran in kar vriska od zadovoljstva, oči mu gorijo, lica žarijo. Še sam nisi opazil, kdaj te je minila slaba volja in kako ti je igra postala veliko boljše razvedrilo, kot če bi svoje lastne skrbi pomnožil še s skrbmi vsega sveta — ki bi ti jih naložil časopis...

Počepni, očka! Če še nisi — še danes poskusi!

SPOMNI SE SVOJEGA OTROŠTVA

Tvoj sinček-solarček piše nalogo. Ko bo končal, tako sta se zmenila, ti bo pomagal v garaži. A glej paglavca: prav zdaj si že četrto ure čisti nosok (drugače ga kakšna "svečka" pod nosom prav nič ne moti!).

POČEPNITI?! In še s prijaznim obrazom? Le kaj še!

Počasi, ljubi očka, brez strahu! Ne gre za kako telovadbo (dasi bi ne škodila tvojemu porajajočemu se trebuščku). A najbrž ne veš, da je že znani vzgojsloves Pestalozzi tole povedal: Kadar krasimo božično drevesce, moramo nekajkrat tudi počepniti. Če tega ne storimo, ga bomo okrasili samo zgoraj, v višini naših oči. Spodaj pa, od koder otrok doživlja drevesce, bo ostalo vse prazno. Če pa tu in tam malo počepnemo, bo drevesce okrašeno enakomerno...

Kako je bilo za zadnji božič, ljudi očka? Si kaj počepnil? Si se vživel v položaj otroka, ki si mu s krašenjem prav za prav hotel narediti veselje? Če ne, si zapomni ta nasvet za naslednji božič! A ne

Nato se spomni, da mora v trgovino po zvezek. Nato neskončno dolgo piše nanj svoje ime in naslov. Nato nekaj riše in čeka po papirju. Da bi ga...

Toda, očka, nikar prehitro! Spomni se, kakšen si bil sam, ko si bil šolar! Počepni, očka!

S tem seveda ne mislimo, da bi moral dečku vse dopustiti. Tudi tebi niso vsega dovolili. A če človek misli na svoje otroške slabosti, zna pridigati bolj z razumevanjem, bolj z ljubeznijo, bolj očetovsko-človeško in bolj — uspešno.

ČE SE MU HOČEŠ PRIBLIŽATI

Ves teden si čakal nedelje in dočakal si — dež. Nič ni bolj pustega od nedeljskega dežja. Po obedu si pomagal ženi urediti kuhinjo. Nato si postal — ne ravno len, ampak lepše povedano: močno "utrujen". Urica prijetnega dremanja na zofi bi se ti odlično prilegla. A prav takrat se hčerkica spomni, da ima še celo bogastvo: vrečko z bučnimi semeni. Na vsak način jih hoče prav zdaj luščiti in ker tega sama še ne zna, ji bo pomagal — kdo drugi, ljubi Bog! — kakor očka. Pečka za pečko, od sile dolgočasna zadevščina.

Toda očka, počepni, znižaj se! Ob tem poslu se da kaj lepo pogovarjati. Kmalu se vama pridružijo še ostali otroci. In že začutiš, da srca tvojih malčkov že dolgo niso bila tako tvoja kakor prav danes...

Drugič boš moral pregledati pisemske znamke, ki jih zbira tvoj najstarejši (in ki si jih njemu na ljubo že stokrat pregledal). Skupaj jih bosta preštevala in ko bo prišlo čez petsto, se ti bo že pošteno zehalo. Toda ob tem bo tvoj sinko mimogrede postal dober računar.

Kmalu boš "brcal" kovanec pri namiznem nogometu, ostal boš za "črnega Petra" pri igri s kartami, metal boš kocko pri "Človek ne jezi se", a se boš zraven jezil, češ: med tednom tako nimam časa za kaj pametnega, za kaj "višjega" — v nedeljo bi se naravnost spodobilo, da se malo duhovno razgledam. Toda, počepni, počepni, dragi očka! Na vsem svetu zate ni prav nič "višjega" kot smo mi, tvoji otroci! Prijazno se z nami igra in to ti bo dalo več plemenitosti kot dvesto strani visokega branja.

NENAVADNO PLAČILO

Plačilo za vse to bo res čudno. Skoraj bolj podobno kazni kakor plačilu: otroci te bodo še bolj nadlegovali. Saj je pri očku tako prijetno...

Tako boš imel še veliko priložnosti, da pred svojim

Otrok
in očka:
oba si
delita srečo...

drobižent delaš "počepi". A kmalu boš začel ugotavljati, kako otroci silno hitro odrasčajo. In takrat si boš želel, da bi še velikokrat prišli k tebi, da bi se hoteli pogovarjati s teboj, da bi jim mogel pomagati čez kritične točke mladosti. In res bodo prihajali, saj so že v detinstvu našli s teboj skupni jezik, ko si se jim približeval s svojimi "počepi".

Vendar te čaka velika nagrada: otroci, ki se jim je očka znal približati, bodo prej ali slej ugotovili: Naš očka je pa res "prima"!

Od očeta, ki je res "prima", bo otrok sprejel tudi lep nasvet. Če pa bo kdaj moral sprejeti grajo, mu bo šla globoko v srce. Saj biti grajan od očka, ki je res "prima", pomeni tudi v otroškem jeziku, da sam nisi ravno "prima". Pa bo vsak tak hotel postati — po očkovem zgledu.

Počepni, očka, počepni! Ko boš čez leta gledal nazaj v svoje življenje, ti teh "počepov" ne bo žal.

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE vljudno vabi rojake

na predstavo slovenskega filma **CVETJE V JESENI**,
ki bo v soboto 28. septembra ob 7.45 zvečer v Baragovi dvorani v Kew.
Film po znani povesti Ivana Tavčarja je priznan kot eden najboljših
slovenskih filmov.

Je to res merilo slovenstva?

MORDA NAS JE čas poplivil, morda nas je res televizija pokvarila, da znamo samo sprejemati brez precejevanja vrednosti, kaj nam kdo ponuja. Morda smo se sami iz enega ali drugega vzroka vpregli v propagandni voz... Pa še mislimo ne pri tem, kako prav na ta način izgublamo svoje vrednote, tudi vrednote lastnih stoletnih običajev. Ko narodna tradicija izgubi svojega duha, je res samo "turistična privlačnost" — čudna spaka, ki živi na račun tradicije, njenega imena pa ne zasluži več. Pa naj jo komentariji različnih televizijskih in radijskih oddaj ali pa časopisi še tako proslavljajo in se "povoljno izražajo" o njej — ob malo globljem pogledu bo le samo spaka.

Te misli so mi šle skozi možgane, ko sem bral sydneyske triglavske "Odmeve kmečke ohceti" — očitno pisane v službi napada na canberrsko društveno glasilo in predsednika Cvetka Faleža, katerega pisec članka celo ironično sprašuje, če se morda ne smatra več Slovenca. Če ima kdo svoje pomisleke o današnji ljubljanski "kmečki ohceti", zato še ni izgubil svojega slovenstva; kakor po drugi strani tudi ni merilo slovenstva naših klubov in društev njihov odnos do te turistične privlačnosti naše domovine. Še daleč ne! Poudarjanje gotove turistične privlačnosti je po mojem mnenju lahko na en ali drugi način tudi kaj uspešen "business", ki s slovenstvom kot takim nima nič opraviti, pa če se ovija v še tako čedno narodno nošo naše tradicije. Menim, da prav tu lahko mnogo bolj upravičeno tehtamo čistost slovenstva.

Pod naslovom "KMEČKA OH CET" je izpod peresa P.S. izšel v ljubljanskem tisku ((DRUŽINA, 12-1972) članek, ki je ob "Odmevih" vreden našega zanimanja. Nič ne bo napak, če ga objavimo v celoti. Morda nam bo pomagal do malo globljih misli ob naših narodnih običajih in njih izrabljanju v turistične namene ter ob kaj poceni očitkih in neumestnih dvomih o slovenstvu tistih zavednih Slovencev, ki se ne boje izraziti o "ohceti" svojega odkritega mnenja.

TUDI LETOS so v Ljubljani organizirali prireditve, ki so ji nadelali vzdevek "kmečka ohcet". Ko gledalec, ki bolj ali manj pozna slovenske ljudske in narodne običaje ob sklenitvi zakonske zveze, spremlja tako prireditev, se mu utrne vrsta misli in pomislekov. Naj jih, ne samo letošnji prireditvi ampak zamisli nasploh na svetu, nanizamo nekaj.

Najhuje brez dvoma motita bučna turistično-reklamna

vsiljivost, s katero bi prireditelji (nedvomno zaradi zaslužka) radi privabili čim več gledalcev, in skorajda cirkuška bučnost med prireditvijo samo. Gotovo je težko s posluhom za oboje združevati ubujanje in obnavljanje izginjajočih ljudskih običajev. Prireditelji bi se morali zelo premišljeno in dosledno odločiti za prireditev, ki naj ohranja v vsej svoji celovitosti, izvirnosti, lepoti in globoki pomembnosti posebno lepe običaje ob poroki, saj doraščajo rodovi, ki o njih ničesar ne vedo. Ti običaji so v svoji izvirnosti in čistosti sami po sebi dovolj (verjetno celo bolj!) mikavni za domačega in tujega gledalca.

To pa predvsem narekuje zvestoba izvirnosti. Ne smeli bi se ogniti važnim elementom, ki jih skušamo zatajiti, torej med drugim blagoslovu neveste in ženina pred odhodom z nevestinega doma. Vsi pa tudi vemo, da je ni bilo slovenske ohceti, ki se ne bi končala s svečano, vsebinsko bogato sklenitvijo zakonske zveze v cerkvi. Tako pa nepoučen, posebno še tuj spremljevalec prireditve dobi vtis, da so se naši očetje in matere že stoletja poročali na matičnem uradu. Saj ni res, da so brili samo šale, preden so izročili nevesto ženinu. Tisti trenutek so povsod na Slovenskem razumevali mnogo bolj globoko, resno in odgovorno. Fant in dekle sta dozorela da stopnje, ko lahko prevzameta nase vso odgovornost za ustanovitev nove družine. Družino smo Slovenci vedno visoko vrednotili in spoštovali kot osnovno celico človeške družbe. Vse to, pa še mnogo osebnih starševskih izkušenj in končno tako redkokdaj preveč očitno razkazovana ljubezen do otrok, se je nekeje združilo v tisti blagoslov, s katerim sta oče in mati poslala svojo hčerko, svojega sina v zakon.

Prireditelji "kmečke ohceti" so že zgodaj prišli na misel, naj bi se s "slovenskim parom" (ni treba omenjati čudnih nadrobnosti, ki so prišle nekajkrat na dan v zvezi z izvolitvijo "slovenskega para") poročili tudi pari iz drugih republik in drugih dežel. To je nedvomno zanimiva, četudi ne nujno potrebna zamisel, ki pa ne bi smela ostati samo pri začetku. Če že hočemo s tako prireditvijo pokazati slovensko kmečko ohcet, zakaj bi ne pokazali narodi, ki pošiljajo v Ljubljano svoje pare, svojih poročnih in svatovskih običajev? Folklorno namreč že nekaj časa prireditev ni čisto slovenska, saj s svojimi narodnimi nošami, plesi in nekaterimi drugimi točkami sodelujejo tudi folklorne skupine iz drugih republik in dežel. Tako zasnovana in izpeljana prireditev bi bila brez dvoma ne samo lep dogodek, pač pa tudi turistično bolj privlačna kot sedanja izpeljanka, ki ponuja in posreduje nekatere naše lepe običaje le kot turistično zanimivost in privlačnost. Seveda izpeljava tako zasnovane prireditve zahteva mnogo več prizadevnosti, posebno še znanja in v prvi vrsti sodelovanje z najbolj strokovno usposobljenimi ustanovami. Te bi morale biti v določiti vseh nad-

robnosti prireditve že zdaj prvi in edini oblikovalec manifestacije.

Gornji članek iz domačega tiska nam brez dvoma veliko pove in mi ni žal, da sem ga našel med svojo zbirko časopisnih izrezkov. Lepo nas uči ločiti zrno od plevela in se pri tem malo globlje zazreti v nekaj,

kar nam je ponujano v tako bleščeči narodni luči. Posebno še, če pri tem kdo postavlja na tehtnico celo — naše slovenstvo. Res je, "v Avstraliji je lahko vsak, kar hoče biti" — za mnoge druge dežele žal tega ne moremo reči. A tudi v Avstraliji smo dolžni reči bobu — bob!

MELBOURNSKI JANEZ

“ — sem pač Izanec!... ”

Ob krsti Škrabovega očeta — P. BAZILIJ

DEVET LET je bil med nami v Baragovem domu in vsi smo ga klicali kar za "Škrabovega očeta". Bil je član naše družine in še najstarejši povrh — morda mu je prav bivanje med mladimi podaljševalo življenjsko silo, da je dočakal tako častljivo starost. Maslim, da mu nihče ni zameril, četudi si je privoščil marsikdaj marsikoga — od patra in kuharice sestre Eme pa do novodošlega fanta — pa vedno z globokim prepričanjem, da ima on prav. Pogrešali ga bomo: njegove drsajoče korake in njegove spomine iz ruskih vojnih let ali iz taborišča Rab, iz časa revolucije pod Krimom in let begunstva v Avstriji, kjer si je od Ribničanov "izposodil patent suhe robe"... Pogrešali bomo njegovo izansko jezo in trmo ter njegov navihan posmeh modernemu svetu...

Da, Škrabov oče je bil original, ki nam bo še dolgo ostal v spominu. Mož starega kova, ki bi — vsakdo, ki je prišel z njim skupaj, bo to vedel — "vse komuniste in fuzbaliste poslal na luno", pa menda še naše MINORES zraven zaradi bobnov in kitar v cerkvi; ki je povedal svoje na račun kratkih hlač ali celo dolgih s širokimi hlačnicami, na račun dolgih las in tobaka. Je pa imel mož v sebi tisto globoko vero, ki se ni nikoli zamajala. Res je marsikaj razumel po svoje, se držal črke katekizma, ki ga je znal na pamet še iz osnovne šole tam pred več kot sedmimi desetletji, pa v svoji prepričanosti morda vsaj na zunaj pozabil pridejati duha. Prav zadnje tedne pa se je le nekako zmeščal kot vosek v božjih rokah in pokazal, da je v srcu drugi Škraba, kot se je kazal na zunaj. In če svetemu Hjeronomu pripisujejo izrek: "Oprosti mi, Gospod, sem pač Dalmatinec!..." — mi je oče Škraba v zadnji bolezni enkrat isto misel skoraj dobesedno povedal zase: "Menda me bo Bog že razumel — sem pač Izanec!..." Prepričan sem, da je prejel to božje razumevanje, saj mu je Bog tudi dal zares lepo zadnjo uro.

Ko je nekaj dni pred smrtjo prejel sveto maziljenje, je oče Škraba tako vdano napisal na list papirja: "Zdaj pa zares vsem odpuščam..." Zadnje dneve je dosti trpel, govoril o smrti in se nanjo resno pri-

Takle nam
bo ostal
v spominu
Škrabov oče,
"najmlajši"
med mladimi
Baragovega
doma...

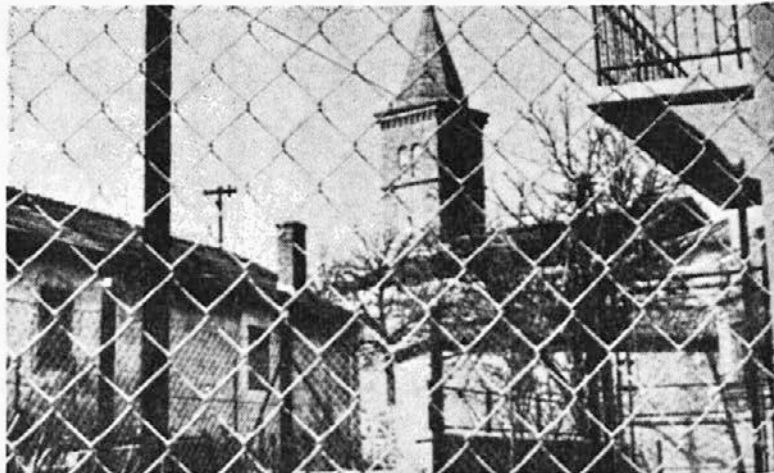
pravljaj. V urah brez spanja je molil rožne vence, obenem pa večkrat poudaril nauk nam vsem: "Ko je človek mlad, si misli, da bo molil na stara leta. Pa se vara. Težko je moliti, ko si star in bolan, če se mlad tega ne naučiš..." No, on se je naučil in je ta materin nauk držal vse življenje. S trpljenjem zadnjih tednov se je očiščeval in Bog mu je naklonil hiter prehod v večnost: komaj dvajset sekund je trajal njegov smrtni boj, v katerem ni bil sam in zapuščen, kot se je včasih bal. Zdaj je poplačan za svojo zvestobo in mu je jasno marsikaj, kar je v svoji preprosti veri in človeški presoji v življenju po svoje razlagal — božje usmiljenje je neskončno, prepričan sem, neskončno tudi za našega pokojnega očeta.

Če pa morda še potrebuje naših molitev: vsi, ki smo ga poznali, se ga radi spominjamo ne le v mislih in razgovorih, ampak tudi pred Gospodom, da mu nakloni mir svojega večnega objema.

Menda se očetovi znanci spominjo zgodbe, ki nam jo je oče Škraba tolikokrat po izansko pravil in se je končala z dvoumnim izrekom: "... Bog mu daj miren počitek pa večno gorkoto!" Škrabovemu očetu želimo iz srca večno toploto božje ljubezni in dobrote!

Ko načrtuješ nov svet, ne zavrzi starih kamnov!

V tem članku o "župniji na meji", ki ga je za DRUŽINO napisal P.B., je toliko globokih misli tudi za našo izseljensko skupnost in slehernega posameznika izmed nas. Vreden je ponatisa. — Urednik.

JELŠANE sodijo med eno najjužnejših slovenskih župnij. Ležijo ob cesti Ilirska Bistrica — Reka, tam, kjer se svet preveša v Kvarner. Lega je vedno odločilno vplivala na način življenja, saj so bili prebivalci jelšanske župnije stalno razpeti med Ilirsko Bistrico in Reko. Včasih seveda ni bilo — tako kot danes — toliko ljudi na obali zaradi dela, kolikor zaradi dobrih "trgovinskih" stikov. Jelšanci, Novokrajci, Dolenjci, Suščani, Brdani in prebivalci ostalih vasi so hodili na Reko in zlasti v Opatijo z raznimi gozdnimi sadeži, v "promet" pa so šli tudi številni kmetijski pridelki in leseno orodje. Kvarnerski ribiči so dolga leta plali vodo iz zalitih čolnov z brdanskimi vejalnicami iz hrastovega lesa.

Jelšane so na meji. Tako je bilo stoletja. Da so ostale, pa je bilo treba uporno in trdo živeti. Življenja ni toliko reševal gospodarski položaj, kolikor narodni in verski čut. Oba sta pomagala, da je bilo več rojstev kot smrti. Sadovi zadnjih let pa lahko store, da Jelšane ne bodo več na meji. Kajti tam, kjer se — tako kot lansko leto v jelšanski župniji — rodi le dvanajst otrok, umrje pa enaindvajset ljudi — gre življenje rakovo pot...

NEKDANJA PRAFARA

Jelšane so bile prafara. Njene podružnice so se raztezale daleč naokoli, tako na sedanjo slovensko kot tudi na hrvaško stran.

Meja med Slovenci in Hrvati tu ni bila toliko ostro začrtana ločnica kot širok pas narodno in jezikovno mešanega področja. Posamezne vasi so bile bolj ali manj narodno zaokrožene enote. Jezikovno pa sta se prav radi pomešali trda slovenska in mehka hrvaška izgovorjava. Mehkega "več dugo sem tu, gospod" ne slišite le v Jelšanah, temveč v vsem ilirskobistriškem koncu. Prav tako pa moremo zasledovati slovenske izraze globoko na hrvaško stran.

Sedanja jelšanska župnija šteje trinajst vasi. Od teh jih je po letu 1951 osem ostalo v hrvaški

republici. Zato je še istega leta škof Srebrnič ustanovil na hrvaški strani novo župnijo s sedežem v Šapjanah. Takratni jelšanski župnik Božič je tako postal začasni upravitelj tudi te nove župnije. Tako se uradna razdelitev v vsakdanjem življenju ni poznala. Do pravih sprememb je prišlo šele leta 1968, ko so dobile Šapjane novega samostojnega župnika Josipa Vozila. Edino, kar danes še veže novo župnijo z matično versko skupnostjo, je pokopališče. Na pokrop grebov, vernih duš dan in vse štiri kvatne nedelje, se na njem zbere veliko vernikov iz obeh župnij. In mnogi, zlasti starejši ljude, še vedno želijo, da bi se spočili na jelškem pokopališču.

VEČ AVTOMOBILOV KOT KRAV

"Ljudje so prodali krave in kupili teleta na štirih kolesih," mi je napol v šali povedal možak srednjih let. Jelšane, ki so bile nekoč — kot župnija seveda — predvsem kmečko področje, so se v zadnjem času povsem spremenile. Življenje na zemlji "ne vleče" več. "In zakaj bi se prav mi žrtvovali, če se lahko tako kot meščani vnaprej zavarujemo pred slabimi letinami, pomanjkanji, hudimi napori in davki?" odgovarjajo uporno.

Življenje na dinarju počasi spreminja življenjsko filozofijo. To kar je bilo še pred kratkim manj pomembno življenjsko sredstvo, predvsem pot do druge izdelanih in pridelanih predmetov in živil, nenavadnih in luksuznih, postaja danes prvo sredstvo in neredokdaj življenjski cilj sam. Ljudje vse bolj žive za denar.

Razmerje do denarja je — dokler človek tudi v tem ne odraste in ne prepozna njegove bede in nemoci — predvsem prva reakcija na spremenjene razmere. Počasi bodo že spoznali, da tisto, kar nas osrečuje in za čemer se prehamo iz dneva v dan, ni denar (in vse, kar si z njim kupimo), temveč notranje razpoloženje, ki se preliva v zares človeška in medčloveška razmerja do vseh ljudi.

In tu jelšanski kristjani niso povsem odpovedali.

Ko smo še zbirali pri nas prispevke za lačne otroke, so se prav veselo odzvali. Radi so pomagali.

OBNOVA IN PRENOVA

To sta pač dve prizadevanji. Obnavljamo stavbe in zunanost, prenavljamo pa človeka in njegovo notranjost. Prizadevanja zadnjih let teže zlasti za slednjim, čeprav tudi prvega nočejo spregledati.

Jelšanska župnija je potrebna obojega. Razbita na vrsto vasi s slabimi bogoslužnimi prostori, predstavlja tako za posamezna naselja kot za celotno versko skupnost precejšnje gnotno vprašanje. Poleg rednih skrbi pa prežijo na posamezna naselja tudi nesreče.

"V podružnici Veliko Brdo, ki je od župnijske cerkve oddaljena več kot sedem kilometrov, se je leta 1964 skoraj povsem zrušila cerkev. Bilo je na veliko soboto. Župnik Božič je blagoslovil veliko nočna jedila. K obredu je prišlo precej otrok in odraslih. Takoj po blagoslovu, ko so verniki in duhovnik zapustili cerkev in jo je cerkovnik zaklepal, se je nenadoma zrušila streha in leva stran cerkvene ladje. Ko bi se to zgodilo le pet minut prej, bi razvaline pokopale pod seboj številna življenja. Tako, vidite, je tu pri nas," se po končani pripovedi nasmehne sedanji župnik Vladimir Šircelj.

"No, cerkev je ostala v ruševinah do predlanskega leta, ko smo jo začeli obnavljati. Danes je sicer že pod streho, ni pa dokončana. Saj veste, sredstva..."

In to je le ena izmed kričečih potreb. "Zdaj obnavljamo tudi župnijsko cerkev. Najprej od zunaj, da bi vanjo povsem ne vdrla vlaga, potem še od znotraj."

Obnavljanje cerkva seveda ni dovolj. "Da, prenoviti je treba predvsem ljudi. Svet se je pač tako zasakal, da samo v partijo ali v krstne knjige zapisana imena ne zaležejo veliko. Kar velja, je predvsem človekovo osebno prepričanje in življenjska doslednost." Na vasi mi je resnico podrobneje opisala neka žena: "Vem, gospod, da naše napake niso kakšne krajevne posebnosti, vseeno pa je žalostno, ko si ne znamo odpustiti, se za prazen nič napihujemo ali pa se drug pred drugim zapiramo..."

Prenova mora v prvi vrsti počlovečiti medsebojna razmerja in jih pripeljati tako daleč, da si bodo ljudje znali — če hočete, tudi drznili — odpustiti in bodo brez preteklih bremen gledali v obraz prihajajočim časom.

NEKDANJA IN SEDANJA PROSVETA

Jelšanci niso kar tako. Njihova slava že dolgo presega župnijske meje. Znani so zlasti po dobri pesmi, katere tradicija pa ni od včeraj. Povezana je s stoletnim prizadevanjem za živo narodno in versko zavest. Že leta 1867 so dobili v župniji Narodno čitalnico.

Pesem in igra sta v zgodovini jelšanske župnije zelo pomembni, živo narodno zavest sta ohranili

predvsem v letih italijanskega pritiska, na meji s Hrvači pa sta obvarovali tiste narodne posebnosti, po katerih se tudi dejansko ločimo med seboj.

V najnovejših časih ni kakšnih posebnih pretresov, Italijani so se umaknili in prebivalci jelšanske župnije hodijo na delo tako v slovensko zaledje kot na Reko. S tem se je umirilo tudi burno prosvetno življenje. Tako se ostanki sedanjega prosvetnega društva bolj ponašajo z bogato preteklostjo kot s pomembnejšim sedanjim delom. Dokaz za to je vedno bolj razpiti ples. Ker ne vidiš več razlogov (ali pa te ne prizadenejo), ki vlečejo k velikim vprašanjem, obtičiš pri plesu...

Čudno je to z nami, Slovenci: Ko nas stikajo in tepejo, nam jemljejo narodne in verske pravice — smo močni, iznajdljivi in požrtvovalni. Narod stoji na preži kot en mož in prenaša bremena, ki še vrsto let vzbujajo spoštovanje. Ko pa ti je dovoljeno vse ali skoraj vse, se povlečeš vase, se zasmejiš, umiriš in poleniš...

IN KAKO JE NA CERKVENEM KORU?

Za dobro cerkveno pevsko tradicijo se imajo Jelšane zahvaliti velikemu navdušenju v preteklosti in požrtvovalnemu ter nadarjenemu organistu Antonu Čekadi. Na dobrodušnem in tako zelo nagubanem obrazu bereš marsikaj o tistem, kar je minilo. In Anton ni edini človek v teh krajih, v katerega je življenje vtisnilo svoje sledove.

Sicer pa je cerkvena pesem v podobnih težavah kot narodna. Čeprav je še vedno prijetna, ni takšna, kot je bila včasih. Med pevci in pevkami prevladujejo starejši. Tišči prekaljeni, ki so videli hude čase. Kajti ljubezen do pesmi ni lahkotna zabava, zanjo se je treba truditi, predvsem pa vztrajati. Se mlajši predvsem zato, ker niso videli naporov svojih dedov, nočejo odločiti za takšno (pravzaprav garaško) delo?

Sedanji jelšanski cerkveni zbor šteje okoli dvajset ljudi; dovolj sicer, da se človek v cerkvi prijetno počuti, vendar premalo, da bi bilo petje sad celotne verske skupnosti.

DA, TO JE NAJTEŽJE!

Življenje se zožuje na vsakdanje skrbi: na streho nad glavo, obleko in hrano, izlet in ples. Če bi šlo to še dalje, bi se zamajali temelji kulture ali omike, ustvarjalnosti, razumevanja in odpovedi iz ljubezni, pa tudi duha samega. Kajti najtežje je v času svobode prepoznati njene meje, v času blaginje misliti na tiste, ki so v pomanjkanju, v času padlih tabujev čutiti njihovo življenjsko moč, v času proste izbire poti v resnici stopiti na tisto, ki osvobaja in odrešuje.

Modrost preteklosti je veliko več kot leporečje, saj je sad prenekaterih življenj. Zato je ne kaže pozabiti. Kajti preteklost je izkušnja, ki je ni mogoče spregledati, pa tudi obveza, ki se ji ne smeš odtegniti. Življenjska izkušnja ni kakor človek, ki mora vedno znova sedati v šolske klopi. Zato zdaj, ko s toliko vnemo načrtujemo prihodnji svet, ne zavržimo starih, izklesanih kamnov!

P. BAZILIJ SPET TIPKA

2. septembra 1974

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaidski, naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● Zadnjič sem se prehitro pohvalil, da nas smrt ves mesec ni obiskala. Še predno so prišle MISLI med bralce, je dobila viktorijska MATICA POKOJNIH kar tri nova imena.

V torek 6. avgusta popoldne je pri nas v Baragovem domu izdihnil vsem obiskovalcem centra dobro poznani JANEZ ŠKRABA — Škrabov oče smo ga klicali. Zadnji čas je vidno pešal in končno mu je omagalo srce. Dočakal je lepo starost 83 let, saj je bil rojen 9. maja 1891. Bil je doma izpod Krima, rojen v Tomišlju, priženil pa se je v februarju 1920 v Mateno. Z ženo Marijo r. Modic sta vzredila osem otrok, od katerih je bil sin Franc ubit med žrtvami Kočevskega roga. Z družino je leta 1945 bežal v Avstrijo, nato emigriral v Argentino, kjer je spremljal sina-novomašnika k oltarju, pokopal svojo ženo, v aprilu 1965 pa je došel k starejšemu sinu Janezu v Avstralijo. Kmalu po prihodu se je preselil k nam v Baragov dom in se med mladino kar dobro vživel. Seveda je imel kot "najstarejši fant" in še Ižanec povrh posebne pravice — mladi so ga razumeli in ga imeli radi.

Škrabov oče je navadno zvonil v zadnje slovo po pogrebnih mašah, tokrat so tudi njemu zapeli vsi naši zvonovi. Kar precej ljudi se je zbralo že na predvečer k odprti krsti, da so ga pokropili in zanj skupno zmolili rožni venec. Pogrebna maša na četrtek 8. avgusta pa je bila pravi triumf. Sedem duhovnikov je somaševalo, saj smo imeli v svoji sredi MINORES, ki so Škrabovemu očetu tudi zapeli tako v cerkvi kot ob odprtem grobu na keilorskem pokopališču, kjer bo čakal vstajenja. Krsto so nosili fantje Baragovega doma.

Sorodnikom naše sožalje. Kaj sem povedal Škrabovemu očetu v slovo v cerkvi, pa lahko berete drugje.

● Malokdaj se zgodi, da bi imela kaka naša naselbina dve smrti na isti dan, na nedeljo 11. avgusta

pa je Wodongo, kjer živi komaj dva ducata slovenskih družin, kar dvakrat obiskal angel smrti. Popoldne sem dobil telefonsko sporočilo, da je umrl v tamkajšnji bolnišnici IVAN VIDIČ, naslednji dan pa bral v jutranjem časopisu, da se je v Wodongi v nedeljo zvečer z motornim kolesom smrtno ponesrečil AVGUST KONEČNIK.

Ivan Vidič je bil rojen dne 23. julija 1908, Spodnje Nekovo pri Kanalu. Vojno je preživel kot italijanski vojak na raznih frontah, prišel srečno domov, leta 1949 pa odšel preko meje v Italijo. V Avstralijo je došel v aprilu 1950, delal najprej na veliki ovčji farmi, septembra naslednjega leta pa preselil v Albury, nato v Wodongo. Postavil si je svoj domek in delal dolga leta v livarni, poročil pa se ni. Zadnji čas so mu začela nagajati pljuča in moral je večkrat v bolnišnico. Kot samec je bil najraje neodvisen in je vsako postrežbo težko prenašal, obenem pa si sam ni mogel več dosti pomagati. Smrt ga je rešila 11. avgusta, ko je v wodongski bolnišnici brez boja mirno zaspal. S pogrebom so prijatelji čakali do sobote, da so medtem obvestili domače: ena sestra je v Rimu (ta je bila pred nekaj meseci tu na obisku), druga v Argentini, doma pa sta še dva brata in dva polbrata. Kar lepo število prijateljev in znancev se je zbralo k slovenski pogrebni maši, katero sem opravil v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East. Pokojnega Ivana priporočam vsem v molitev!

Avgust Konečnik pa je bil rojen 28. avgusta 1913 v Ravnah na Koroškem. Vojna ga je zajela kot vojaka kraljeve garde, nato se je skrival po Čupriji, kjer se je leta 1941 tudi poročil. Po vojni je z ženo Dragico odšel v Slovenijo, kjer so se jima rodili štirje otroci. Z vso družino se je 1957 znašel v avstrijskem taborišču Glashenbachu, od kod je že naslednje leto v septembru na ladji "Castel Felice" došel v Avstralijo. Iz Bonegille so bili Konečnikovi poslani v Benallo in okrog enajst let živeli tam. Pred štirimi leti so se preselili v Wodongo, kjer so si postavili prijeten domek, Avgust pa je delal v vojaškem skladišču. Ko se je 11. avgusta zvečer vračal na motornem kolesu od dela, je pri trčenju z avtomobilom tako nenadoma izgubil življenje.

Pogrebno mašo je opravil p. Stanko v torek 13. avgusta popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Wodonga East, nato so bili pokojnikovi zemski ostanki vrnjeni zemlji.

Avgust je bil naročnik MISLI od svojega prihoda v Avstralijo. Bil je dober mož in oče ter je tudi svoje otroke lepo vzgojil. Vsem sorodnikom tu in v domovini izrekamo iskreno sožalje.

● P. Stanko je imel svoje skrbi kot šofer in vodnik MINORES po Južni Avstraliji in Viktoriji. Kljub stavki in pomanjkanju bencina — ta strah mu je bil vedno za petami (za kolesi bi moral reči) — je še kar šlo po predvidenem sporedu. Proti Adelaidi jih je odpeljal v sredo 24. julija. Vsi trije adelaidski nastopi MINORES

so bili lep uspeh, ki je pripravil vsem gledalcem mnogo užitka. Isto moremo reči o koncertu v Berriju, kjer so hoteli naši sadjarji fante kar obdržati. Tu so si MINORES ogledali vinarno in se odpočili (?) z nočnim lovom na zajce. Če so kaj ujeli, ne vem povedati — vsaj lepe spomine bodo odnesli domov, če že zajcev ne...

Tudi ponovitev treh novih maš v Adelaidi in Berriju je bila za naše ljudi doživetje zase. Lepo število se jih je zbralo k slovesnosti.

Nazaj v Melbourne jih je p. Stanko pripeljal v sredo 31. julija zvečer. Za naslednji dan popoldne so imeli dogovor s ATV-0 studijem: snemali so jih za spored "24 Hours" in prišli na televizijski ekran naslednji dan zvečer. Zaigrali in zapeli so "Alelujo" in precej Avstralcev mi je omenilo, da so jim bili všeč. Tudi katoliška radijska ura je uporabila v teh dneh plošče MINORES.

Oba melbournska koncerta, tako sobotni kot nedeljski (3. in 4. avgusta), sta bila izreden uspeh. Baragova dvorana je bila obakrat nabito polna, razpoloženje občinstva pa sploh ni mogoče opisati. Po obeh koncertih so razmaknili stole in fantje so rade volje nadaljevali, tokrat z domačo glasbo za ples. Vse je bilo tako naravno-veselo in neprisiljeno, kot bi bili sredi slovenske vasi. Isto se je ponavljalo na drugih koncertih: v Geelongu, Morwellu, Wodongi in St. Albansu. Nekatere naše družine so MINORES kar sledile iz koncerta do koncerta.

● Ponovitev treh novih maš pri nas v Kew na 4. avgusta je napolnila cerkev. Pri vходу je novomašnike pozdravila Sankovičeva Anita v narodni noši in jim poklonila šopek. Pridigal je seveda p. provincial Martin, novomašniki pa so na koncu skupno podelili novomašni blagoslov, nato pa delili novomašne spominske podobice. Žal po cerkveni slovesnosti zaradi popoldan-

skega koncerta ni bilo mogoče napraviti v dvorani zakuske za vse.

● P. provinciala Martina Vidoviča, spremljevalca MINORES, smo ves ta čas dobro porabili. Pridigal je povsod, kjer so bile na turneji tudi slovenske maše. V Kew smo imeli tudi svetloletno tridnevno: dvakrat zvečer, zaključek pa pri nedeljski maši. Eno izmed večernih maš so MINORES spremljali z glasbo in petjem, enako mašo v St. Albansu. Takozvana jazz-maša je res za naša ušesa nenavadna, obenem pa mogočna in topla, da brez dvoma vžge. Še nas starejše, kaj šele mladino.

● V torek 13. avgusta so se MINORES poslovili od Melbourne. P. Stanko jih je odpeljal v Albury, kjer jih je prevzel p. Valerijan. Hitro so minili ti dnevi med nami in prostega časa fantje skoraj niso imeli. Komaj smo našli par uric, da so si ogledali stolnico in škofijski center, nekaj zanimivosti mesta in pa Healesville Sanctuary. Društvo Planica jih je na svoji zemlji v Edithvale pogostilo na poti v Morwell, Slovensko društvo pa jim je v ponedeljek pred odhodom pripravilo prijeten piknik na Slovenskem gričku. Obema društvoma topla zahvala!

Prisrčno se zahvaljujem vsem, ki ste pomagali pri tako lepo uspeli turneji, zlasti adelaidskemu in geelongskemu Slovenskem društvu za organizacijo koncertov, dalje Kregarjevi družini (Berri), Sodjevim (Wodonga), Krušičevim (Morwell) in Marku Zitterschlaggerju (St. Albans) ter njihovim pomočnikom. Nemo goče je imenovati vsa imena. Vsem sem za sodelovanje prav iz srca hvaležen in vsi ste po svoje pripomogli k uspehu.

Vsi skupaj pa se zahvaljujemo članom MINORES in p. provincialu Martinu, da so prišli tako daleč med nas. Upam, da bo tudi njim ostal obisk v tako lepih spominih, kot bo nam.

● Izreden obisk smo imeli v Baragovem domu na četrtek 8. avgusta: med nas je nepričakovano prišel "na

MINORES' mašujejo
za Slovence v Berri, S.A.

Misli, September 1974

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

malico" novi melbournski nadškof Frank Little. Okrog enajstih me je klical po telefonu in mi povedal, da bo med nami pod enim pogojem: da nič ne povem kuharici s. Emi in pa da začnemo jesti kot običajno, četudi njega še ne bo. Res se je zakasnil za kakih dvajset minut, potem pa sedel med nas in bil takoj domač in dobro razpoložen. MINORES so mu jih par zapeli in tudi svoji plošči so mu poklonili. Novomašnike je nadškof zaprosil za novomašni blagoslov, on pa nam je vsem dal svojega kot novi nadpastir. MINORES je res presenetil s svojo preprostostjo in prijaznostjo; veseli so bili, da so ga srečali in bodo tudi to srečanje odnesli med spomini na obisk Avstralije.

● Društvo Planica je za četrto avgustovo nedeljo povabilo oba patra in sestre na svojo zemljo. Imeli so prireditve v čast očetom. Otroci slovenske šole, ki je za mladino vzhodnih okrajev velikega Melbourn začela pod vodstvom gospe Lucije Srnc delovati komaj 12. maja letos, so se res izkazali s svojimi nastopi. Tako učiteljica kot matere otrok in seveda otroci sami zaslužijo vse priznanje. Priznanje pa zaslužijo tudi očetje pri Planici, ki so v kratkem času prostorno garažo na svoji zemlji spremenili v prijetno dvorano z odrom. Vesel sem, da društvo Planica ne misli samo na zabavo in pijačo, ampak že takoj ob početkih tudi na kulturno udejstvovanje, zlasti slovensko šolo.

● Slovenskih porok ta mesec ni bilo, krsti pa so si pri nas sledili takole: 3. avgusta je krstna voda obilila Terezijo Jenny, ki jo je iz Springvale prinesla družina Josipa Kurjan in Terezije r. Volar. — Jožef Anton je sinko Jožefa Kalca in Dragice r. Vrh, St. Albans: krščen je bil 11. avgusta. — 15. avgusta je v naši cerkvi prejelo krst, birmo in prvo obhajilo 23 let staro dekle. — Anton Bransperger in Jožefina r. Paučič, West Preston, sta krščevala 17. avgusta: sinka bodo klicali za Adama Martina. — 24. avgusta je bila krščena Mihaela Gordana, novi prirastek družine Mileta Tadiča in Rajke r. Mrden.

Vsem novokrščencem obilo blagoslova.

● DRUŠTVO SV. EME se že vneto pripravlja na DOMAČI SEJEM, ki ga bodo članice priredile v Ba-

ragovi dvorani na nedeljo 20. oktobra po deseti maši. Neverjetno požrtvovalne so in šivajo ter heklajo in kvačkajo in ne vem kaj še vse, da je veselje. Lepe stvari bodo naprodaj. Na željo bodo tudi ponovile "ŠPELCO".

● Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi na prvi petek v oktobru (praznik sv. Frančiška, 4. oktober) in na praznik Rožnovenske Matere božje (torek 7. oktobra). — Oktober naj nas zopet spomni na molitev rožnega venca. Isto, kar je o družinah napisal z ozirom na to molitev p. Valerijan v svoji rubriki "Izpod sydneyjskih stolpov", velja brez dvoma tudi za naše družine. Tudi med nami je žal mnogo družinskih brodolomov, da človeka zlasti ob misli na otroke boli srce. Molitev je dostikrat edino uspešno sredstvo, ki propadu družine lahko še pomaga.

● Zahvaliti se moram vsem, ki so mi napravili presenečenje in se zbrali k sveti maši na predvečer mojega srečanja z Abrahamom. Po maši pa je p. Stanko vse povabil na čaj in krofe ter se je obednica Baragovega doma kar napolnila. Vsem sem hvaležen za pozornost, zlasti za molitve.

Kako izgleda Abraham, pa ne bom povedal. Kdor ga je srečal, to tako ve, ostalim mlajšim pa tudi ne bo pobegnil, če ga bodo le pričakali...

● O včerajšnjem lepo uspelem Očetovskem dnevu in dvodejanki "ŠPELCA V LJUBLJANI" bom poročal v prihodnji številki.

● Adelaideški Slovenci imajo svojo redno mašo na nedeljo 22. septembra ob štirih popoldne v Hindmarshu. V Berri se bomo zbrali k slovenski maši na ponedeljek po tretji nedelji (16. sept.) zvečer. Whyalla bo dobila obisk slovenskega duhovnika v ponedeljek po adelaideški nedelji (23. septembra). Sveto mašo bi imeli zvečer v Norrie.

MELBOURNŠKI ROJAKI!

Potrebujete morda priznanega **TOLMAČA** za sodišče ali kako drugo važno zadevo?

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo **JEAN SLUGA!**

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

Izpod Triglava

SEDEM ZLATOMAŠNIKOV je imela letos mariborska škofija. Njihova imena so: dr. Jakob Aleksič, Alojz Osterc, Franc Babšek, Ivan Jerič, Stanko Lah, Drago Oberžan in Anton Ravšl. Brez dvoma so prehodili težko pot v petih desetletjih svojega duhovništva: morali so skozi dve svetovni vojni, preko izgnanstva in ječ in preganjanja. Vztrajali so in danes so Bogu hvaležni za vse. — Ljubljanska nadškofija je imela letos samo enega zlatomašnika, znanega skladatelja Alojza Mava. Zato pa je imela izrednega jubilarja: Jožefa Demšarja, ki je praznoval 75-letnico mašništva. O njegovem slavu smo poročali v zadnji številki. — V koprski administraturi letos ni bilo nobene zlate maše, pač pa so štirje duhovniki praznovali srebrni mašniški jubilej.

KRANJ se poteguje za visoko šolo, kot beremo v domačih listih. Kranjska najvišja šolska ustanova je višja šola za organizacijo dela, ki bi z nekaj spremembami učnega načrta res lahko dosegla višjo stopnjo priznanja. Zahtevo Gorenjcev je enoglasno podprl Svet združenja visokošolskih zavodov v Mariboru: Štajerci namreč žele in upajo dobiti lastno univerzo, pa računajo na podporo Kranjčanov, kadar bo ta njihov načrt dokončno dozorel in bo v pretresu na sestankih in sejah.

Slovenci smo kljub težavam in pritisku "od zgoraj" že marsikaj dosegli. Roka umije roko, obe pa obraz — pravi star slovenski pregovor. Ker ga poznajo tako Gorenjci kot Štajerci, bo morda le kaj iz kranjske visoke šole in mariborske univerze...

ZA KRAŠKI SVET so odpadne vode poseben problem. Ko voda iz kanalov odteče pod zemljo, nikoli ne veš, kakšno pot v podzemlju bo ubrala, kje bo onesnažila čisto vodo in ob njenih izvirih zopet prišla na dan. Zato so v Sežani namestili posebno čistilno napravo, ki naj bi postopoma zajela vse kanalizacijske vode in jih očistila, predno odtečejo v kraške požiralnike. Naprava je začela obratovati za enkrat le poskusno. Če se bo obnesla, bo kraška voda bolj zdrava; vsaj nevarnost, da bi bila okužena po odpadni vodi, bo v glavnem odpravljena.

O NAJDBI najstarejših ostankov hiše na slovenskem ozemlju pri Sveti Luciji (Most na Soči) smo že poročali. V letošnjem juniju so odkrili ravnotam ostanke

druge prazgodovinske stavbe. Tudi ta hiša je brunarica, ometana z glinastim premazom.

Vsekakor sta obe najdbi spadali k velikemu naselju, ki je pripadalo takozvani svetolucijski halštatski kulturni skupini iz let med 880 do 350 pred Kristusovim rojstvom. Dokaz, da je moralo biti to dokaj veliko naselje, je grobišče z okoli 7000 grobovi, ki so ga v bližini odkrili že v prejšnjem stoletju.

INKUNABULA je latinska beseda, pomeni knjigo tiskano pred letom 1500. Tudi Slovenci jih imamo kar precej, ohranile pa so se po naših starodavnih samostanskih knjižnicah. Nihče ne more zanikati, da so bili prav samostani žarišča naše kulture. Znano je tudi, da je bila prav ljubljanska semeniška knjižnica, ustanovljena že leta 1701, prva javna znanstvena knjižnica v Sloveniji. Delovala je do Licejske državne knjižnice leta 1774.

Letos je svet praznoval 700-letnico smrti dveh velikih cerkvenih učiteljev, sv. Tomaža in sv. Bonaventura. V ljubljanski semeniški knjižnici so poleg mnogih knjig naukov teh dveh učenjakov razstavili kar 38 inkunabul njihovih del. Inkunabule so last Narodne univerzitetne, frančiškanske in semeniške knjižnice. Najstarejša razstavljena inkunabula je v dvobarvnem tisku ohranjena Tomaževa razlaga štirih evangelijev iz leta 1475, danes last Narodne univerzitetne knjižnice, svoj čas last stiškega samostana.

AVSTRALIJA rešuje svoje redke ptice in živali, doma pa so bile zadnji čas v časopisih na vrsti zlasti pomurske štorčke. Vedno manj jih je: moderni čas jim ne da živeti. Leta 1953 so v Prekmurju našli še 153 gnezd s 450 mladiči. Letos je Kustodiat za ornitologijo obiskal 91 krajev z gnezdi štorčelj. Ugotovil je, da je zasedenih samo 39 gnezd in našli so le 114 mladičev. Res so obiskali le 65% ozemlja, kjer gnezdi štorčke, vendar je padec števila ptic v dveh desetletjih prehud in bo treba precej dela, da se stanje izboljša. Po poročilih so postavili 160 umetnih gnezd, da bi privabili štorčke in jim omogočili lažji obstoj.

O ŽALOSTNEM PRVENSTVU poročajo domači časopisi, da se namreč Slovenci s številom samomorov uvrščamo v sam vrh samomorilcev na svetu. V letih 1950 do 1970 se je število samomorov celo podvojilo. Pravijo, da sta naši naravi nenavadno blizu potrtost in zaprtost: kar doživimo slabega, ne znamo "vreči čez ramena", ampak enostavno omagamo. Da je pri premaganju težav velikega pomena vera, bo priznal vsak psihiater. Te opore pa doma zlasti mladina v splošnem nima: če ni smisla življenja, je samomor najlažji beg pred realnostjo.

Sicer pa med jugoslovanskimi narodi prednjačimo še v marsičem: Slovenija ima najvišji standard, najmanj nepismenih, največjo stopnjo alkoholizma, najmanjši porast rojstev in najpogostejše nesreče... Samo na standard in pismenost smo lahko ponosni od vseh gornjih prvenstev.

Nekako pol ure hoda iz mesta Betlehema se razprostirajo takozvane Pastirske poljane. Tu so pasli pastirji v tisti prvi božični noči, ko so jim angeli oznanili Kristusovo rojstvo in jih napotili k votlini:

Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jasli položeno... (Lk 2, 10-12).

Te poljane so kupili betlehemiški frančiškani in odkopali temelje tamkajšnje starodavne porušene cerkve, ki je bila znana pod imenom Pastirska cerkev. Že po zadnji vojni so pozidali na poljanah novo malo cerkev v obliki zvezde, ki se dviga med oljkami in borovci. Vsakdo, ki obišče Betlehem, se bo gotovo ustavil na Pastirskih poljanah in obiskal tudi to cerkvico.

Za konec še besedo o betlehemskih pastirjih: bili so znani kot robati ljudje in na splošno prezirani, nič kaj na dobrem glasu. Farizejski nauk jim ni bil poznan, kot preprosti Izraelci starega kova pa so vedeli, da so preroki obljubili Mesija. Ob stražnih ognjih sa gotovo večkrat govorili tudi o tem, "ki mora priti". Seveda se jim ni niti sanjalo, da bo rojen med njihovo revščino in da bodo oni prvi povabljeni k Njemu. Bog pač izbira po svoje, Njegove sodbe so drugačne od ljudskih. V božjih načrtih je bilo tako in nebo je najprej razodelo ponižnim in preziranim čuvajem čred, da je prišel na zemljo tisti, ki se bo imenoval

El-ariška puščava s svojimi sipinami

V času iskanja...

“dobri pastir”. Nič čudnega, da so “pohiteli” proti svoji znani votlini, kot poroča evangelist Luka (2, 16) — kakor pač hiti človek, ki ga žene vesela domačnost.

Pastirji se v Palestini prav do danes niso spremenili še vedno so isti preprosti ljudje, ki ljubijo samoto in svoje ovce. Nočno bedenje pri čredah je še vedno v navadi. V temi in tišini je tudi danes pogosto slišati izmenične glasove pastirskih piščali in ritmične klice čuvarjev, ki odgovarjajo drug drugemu.

POT V EGIPT

PREDNO SI ogledamo druga palestinska mesta, po katerih je stopala božja noga, ne bo nič napak, da sledimo tudi sveti Družini na poti v begunstvo.

Sveto pismo nam poroča, da je dal Herod pomoriti v Betlehemu in okolici vse dečke od dve leti starosti navzdol v upanju, da je s tem uničil tudi novorojenega kralja. Vendar Jezusa ni dosegel. Jožef je namreč pravočasno dobil angelovo sporočilo:

Vstani, vzemi dete in njegovo mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem; Herod bo namreč dete iskal, da bi ga pogubil (Mt. 2, 13).

Naši trije begunci so z osličkom zapustili bethlehemiški grič in se gotovo držali ceste, ki je peljala v Hebron in Bersabejo. Tu pa so morali zaviti na desno, da so prišli na staro karavansko pot, ki je ob Sredozemskem morju vezala Palestino z Egiptom. V Bersabeji se začenja gola puščavska pokrajina, vendar so njena tla še trdna. Niže, proti Nilovi delti, se pa razprostira prava puščava, kjer v peščenem morju ne najdeš grma, ne bilke, ne kamna.

V el-Arishu (takrat Rhinokolura) je tekla meja med Herodovim kraljestvom in rimskim Egiptom. Tam je verjetno preganjana trojica lažje zadihala, vendar naporu še niso bili za njimi. Pot dalje do Peluzija je bila enako utrudljiva, četudi mirnejša. Šele v Peluziju, ki je bil nekakšen vhod v

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE
bo treba le ostati, ali pa nismo več
kristjani. . ." Zadnji stavek p. Ber-
narda bralcem MISLI.

Egipt, si našel spet človeška bitja in vsaj nekaj udobnosti.

Sveto pismo o poti sami ne pove ničesar. Vemo pa o težavah iste poti iz drugih zgodovinskih virov. Saj so isto pot leta 55 pred Kristusom napravili Gabinijevi rimski vojaki in se — kot poročajo rimski pisci — bolj bali naporne poti preko puščave, kot pa vojne, ki jih je čakala v Egiptu. Leta 70 po Kristusu je rimska vojska napravila isto pot v nasprotni smeri, ko je prihajala iz Egipta nad Jeruzalem, seveda z vso pomočjo vojne preskrbe. Končno so v prvi svetovni vojni (leta 1918) angleške čete pod Lordom Allenbyjem napravile isto pot za napad Palestine. Če ob opisih raznih poročevalcev o težavah teh vojaških premikov mislimo na našo slabotno begunsko trojko na isti osamel in nevarni poti, moremo zaznati Marijino in Jožefovo skrb za rešitev Jezusa in brezmejne napore celotedenskega potovanja. Kdor si hoče zares predstaviti tako potovanje, mora sam preživeti noči brez sna na prostem v goli Idumeji; gledati mora skozi peščeni mrč el-Ariške puščave peščico ljudi, ki zamišljeno in molče, vdana v usodo, tone v samoto neznanemu cilju naproti. Taka srečanja so še danes krajevna posebnost zase, obenem pa tudi zgodovinski dokument o potovanju naših treh betlehemskih beguncev.

*Sveto pismo tudi ne pove ničesar o kraju bi-
vanja svete Družine v Egiptu. V Starem Kairu
sredi koptske četrti že iz davnih časov časte kripto
kot kraj, kjer naj bi živela sveta Družina. V Mata-
riehu, kakih deset kilometrov od Kaira, pa še
danes kažejo divjo smokvo, pod katero naj bi
počivala betlehemska trojka. Žal ni nobenih zgo-
dovinskih dokazov za eno in drugo in zelo je
dvomljivo, da bi bilo drevo res nad dva tisoč let
staro.*

Sklepali bi, da se je sveta Družina pridružila kaki judovski naselbini, saj je živelo v deželi ob Nilu veliko Judov že od časa, ko je Nabuhodnozor porušil Jeruzalem (leta 586 pred Kristusovim rojstvom). Število je še narastlo, ko je Palestina postala helenistična pokrajina. Po raznih zgodovinskih virih bi lahko rekli, da je število Judov v Egiptu v času Kristusovega rojstva doseglo milijon. V Leontopolisu so si zgradili celo tempelj, o katerem so govorili, da tekmuje s sionskim. V Aleksandriji so sestavljali Judje dve petini prebivalstva. Njihovi učenjaki so celo prevedli judovske svete knjige za znamenito knjižnico faraona Ptolomeja II. Večina v Egiptu naseljenih Judov je ostala zvesta svoji veri in je bila v stalnih zvezah s svojimi palestinskimi brati.

Svetloba je življenje

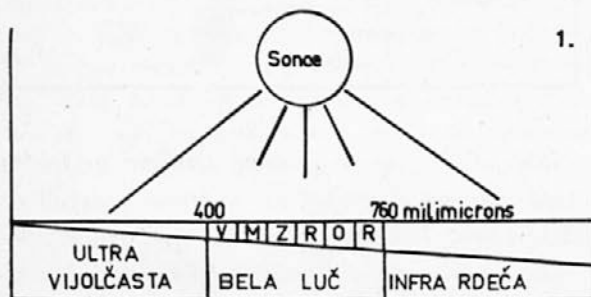
STANKO OZIMIČ, B.Sc.(Geology), Canberra, A.C.T.

**Biserna lestva se vzpenja v oblak,
spušča se onkraj na zemeljski tlak,
mavrica pisana, božji prestol . . .**

TAKO JE o mavrici čudovito lepo zapel naš pesnik Simon Gregorčič. Pa tudi vsakdo izmed nas je že mnogokrat občudoval krasoto tega nebesnega čudeža. Zato vemo, da je mavrica vedno v obliki loka ali polkroga in da ima vedno v sebi enako število barv ter v enakem redu. Koliko barv vsebuje, bi pa najbrž že težko kdo povedal. Tudi se večina od nas najbrž nikoli ni motila z vprašanji: Kaj je mavrica? Kako sploh nastane? Zakaj je na nebu le takrat, ko sta prisotna dež in pa sonce?

S tem člankom o SVETLOBI bom skušal preprosto odgovoriti na ta vprašanja. Saj mavrica ni drugo kot proizvod svetlobe — sončnih žarkov, ki se odbijajo od dežnih kapljic. Seveda moramo najprej razumeti nekaj o svetlobi na splošno.

SVETLOBA je del sončnega izžarevanja (radiacije) na površino naše Zemlje. Od sonca do nas potuje skozi vesolje 186.000 milj na sekundo. Samo ta del radiacije — z valovno dolžino med 400 in 760 milimikroni — je nam dan kot svetloba. Naše oči so tako ustvarjene, da pač morejo sprejemati te vrste sončnega izžarevanja. Večina sončne radiacije pa pride na Zemljo v

obliki INFRA-RDEČIH ŽARKOV, katere s prostimi očmi ne moremo zaznati. Ta del radiacije se imenuje TOPLOTA in je tudi zelo važna za obstoj človeštva in življenja na splošno. Ostali del sončnega izžarevanja je na krajši valovni dolžini (manj kot 400 milimikronov) in je poznano pod imenom ULTRAVIOLETNI ŽARKI. Ta del radiacije ima v sebi neizmerno moč uničevanja celic našega telesa ter je zato nevaren nam in vsemu življenju na Zemlji. Ti žarki povzročijo, da izpostavljen koža porjavi. Toplota sama pri tem ne igra vloge. Zagorelo kožo dobite lahko poleti pri sončenju, pa tudi in celo uspešnejše na visokih planinah, kjer je sicer mrzlo in okrog vas večni sneg. Prehuda izpostavljenost tem žarkom, ki uničujejo telesne celice, lahko povzroči kožnega raka.

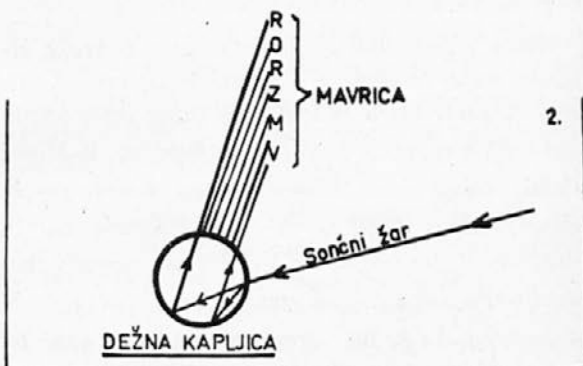
Nas danes zanima samo tisti del sončnega izžarevanja, ki ga imenujemo BELO LUČ ali SVETLOBO. Da leži na lestvici radiacije med 400—760 milimikroni, sem že omenil. Ta del lestvice je razdeljen na šest enakih delov šesterih različnih barv: vijolične, modre, zelene, rumene, oranžne in rdeče. Vijolični del ima najmanjšo valovno dolžino, rdeči pa največjo. To pomeni, da vse omenjene barve potujejo do nas počasnejše kot pa rdeča. Vseh šest barv naše svetlobe je vedno v istem redu. Tako tudi v mavrici vidimo samo teh šest barv: vijolična je vedno na notranji strani loka, rdeča pa na zunanji.

Te svetlobne barve pa moremo zaznati samo v procesu lomljenja sončnega žarka — lomi se v šest barv. Lahko dodamo, da lom žarka sploh ne bi bil mogoč, če bi žarek ne bil sestavljen iz šestih enakih delov, ali šestih različnih valovnih dolžin. Lomi pa se sončni žarek, ko prodira skozi steklo ali vodo.

Da vzamemo praktičen primer: ko svetlobni žarek zadene dežno kapljico, se v istem trenutku razcepi na šest barvnih odtencev po redu valovnih dolžin. Proces je nujna posledica dejstva, da ima vsaka barva, ki sestavlja svetlobo, svojo valovno dolžino. Če bi vse barve potovale v isti valovni dolžini, potem razlike seveda ne bi bilo in tudi ne barv. Zlomljeni svetlobni žarek potuje skozi kapljico v zgoraj opisanem redu: rdeča barva bo dospela na drugo stran kaplje prva, vijolična pa zadnja, ker po svojem valovnem redu potuje pač najbolj počasi. Znotraj kaplje se barve odbijejo in spremenijo smer. Če je sonce za nami in sije v deževne kaplje, je našim očem ta proces mogoče videti kot čudovit nebesni pojav, ki ga imenujemo MAVRICA.

Skica vam bo olajšala razumeti, kako se barve razcepijo. Ponazorji vam tudi, kako sončni žarek, zlomljen in razcepljen na šest barv, v vsaki dežni kapljici, postane del mavrice. Posamezne barve z odbijanjem nujno vzpostavijo pravi red — vijoličasta stvori notranjo stran, rdeča pa zunanjo stran mavričnega loka. Kako se ustvari ta lok, ni lahko razložiti v nekaj besedah — potrebno je znanje matematike in fizike.

Da, tudi SVETLOBA je življenje. Brez svetlobe bi bilo težko — osebno mislim da nemogoče — saj bi bili pogoji popolnoma spremenjeni.

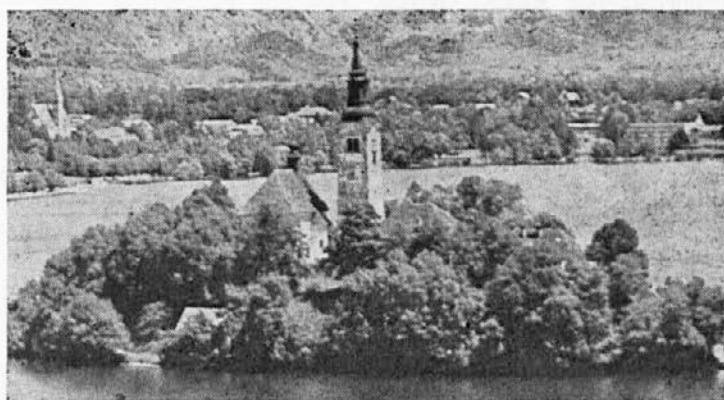
Morda se še spominjate mojega prvega članka v lanskem letniku, kjer sem omenil tudi Darwina, ki je svojo teorijo razvoja povedal v stavku: VSE MESO JE BILO ENKRAT TRAVA . . . Nekateri pri tem morda spreleti čuden občutek. Toda vzemimo ta stavek tudi z druge strani: Pomislite, kaj ste danes za zajtrk, za kosilo ali večerjo jedli! Odkod je vsa vaša hrana prišla? Vzemojte večerjo: govedina, pečen krompir in solata. Krompir je rastlina, enako solata, goveje živali pa tudi jedo samo zelenjavo. Zelenjave bi ne bilo brez sonca, od njega je vse zaviselo in še zavislo, tudi to, da se goveja žival nahranila in tako iz trave res postane meso. Le povejte mi eno samo jed, ki jo uživamo, pa bi enkrat ne bila v obliki kakršne koli zelenjave. Morda mi bo kdo oporekal: Kaj pa živali, ki se hranijo le z mesom? In ribe tudi ne jedo trave, koruze ali krompirja . . . Posredno tudi te zavise od rastlinstva. Meso-

jede živali jedo take, ki se hranijo z rastlinstvom. Ribe pa se večinoma hranijo s planktonom (vodnim rastlinstvom), ali pa žro druge ribe, ki jim je za hrano rastlinje.

Vsekakor — vsa naša hrana zavisi posredno ali neposredno od našega Sonca. Svetloba, voda in ogljikov dioksid dajo skozi takomenovani proces fotosinteze pogoj rastlinstvu in življenju. Brez svetlobe in toplote bi bila Zemlja mrtev planet.

Vrnimo se k Gregorčičevim besedam, ki tako lepo omenja "MAVRICO pisano, božji prestol. . ." Da, mavrica je del ali proizvod daru življenja — svetlobe. Naš vid nam omogoča po svetlobi zaznati sto čudes okrog nas. Kar preveč smo navajeni brez misli izreči frazo o "luči življenja" ali "luč je življenje" — naučimo se hvaležno ceniti tudi ta božji dar!

Otok
bleški —
kinč
nebeški

TEMELJITO PREMISLIMO O POMENU SREČANJA S KRISTUSOM! Če bomo spoznali, da je imel in ima Jezusov prihod na svet odločilni pomen na nas, potem nam bo to spoznanje narekovalo svobodno, a težko odločitev: izbrati bomo morali jasn način življenja — **BITI KRISTJAN ALI NE!** To se pravi: ali biti kristjan, ali pa živeti brez smisla in brez upanja na večnost. Ali moremo biti vse življenje brezbržni in mlačni, spričo te nujne izbire in odločitve?

Srečanje s Kristusom! Poglejmo, kaj to pomeni! Poglejmo v evangelijsko zrcalo, kjer se kažejo najrazličnejši odgovori Kristusu s strani njegovih sodobnikov na vabilo, naj mu sledi! Nekateri so ob srečanju s Kristusom pokazali hoteno slepoto in gluhotu svojih zmaterializiranih duhov. Drugi so v njegovi navzočnosti pokazali nizkotno sumničanje in zvito nasprotovanje, kot da bi ga res upali osmešiti in onemogočiti pred dobrimi ljudmi. Toda nekdo je ob srečanju z Jezusom spoznal, da stoji pred čudodelnim in neprimerljivim Človekom. Ta nekdo je Andrej, ki prvi pove svojemu bratu Simonu (Petru): "Mesija smo našli . . ." To srečanje je bilo odločilno. Kmalu nato jih je Jezus poklical za seboj. Tudi za nas velja: Kristusov klic, to je naš življenjski krščanski poklic! . . .

V tem je vse povedano. Ali z drugimi besedami, če smo se srečali s Kristusom, smo postali kristjani in biti kristjan se pravi: živeti modro, dosledno, po pameti; biti zvest svojim verskim načelom; biti iznajdljiv, da smo obenem na svetu, a ne postanemo od sveta; biti priče svojega notranjega prepričanja . . .

To je namen SVETEGA LETA: srečati se moramo s Kristusom, se zanj navdušiti in dosledno za Njim hoditi, dokler ne dosežemo popolne sreče v Očetovi hiši.

PAPEŽ PAVEL VI.

Z Vseh Vetrov

NARODNI ODBOR ZA SLOVENIJO poznamo vsaj po imenu. Deluje že trideset let. Po delegatih raznih strank povezuje in predstavlja del velike večine slovenskih izseljencev širnega zdomstva, ki ne soglašajo z vsiljenim režimom v domovini. Po smrti člana NO dr. Franja Macjusa je nastalo prazno mesto, ki pripada Slovenski demokratični stranki. Vodstvo stranke je nedavno na izpraznjeno mesto izbralo za svojega delegata nam poznane **Vladimirja Menarta**, slovenskega advokata v Sydneyu. Naj mu bodo na tem mestu k izbiri izrečene naše čestitke! Z njim je v NO prvič zastopano tudi slovensko izseljenstvo v Avstraliji.

LANI SMO PISALI, da je bil za postulatorja **Baragove zadeve** imenovan ameriški škof Hickey, takratni ravnatelj ameriškega zavoda v Rimu. Z marquetteškim škofom Salatko je obiskal tudi kraje, kjer je bil Hickey imenovan za škofa v Clevelandu. Res zanimivo, saj Cleveland je ameriška Ljubljana, kjer živi v ZDA največ Slovencev. Zato je vest še bolj razveseljujoča in so jo gotovo pozdravili zlasti clevelandski rojaki.

SLOGA so dali ime svoji hranilnici in posojilnici naši rojaki, ki so po zadnji vojni emigrirali v Argentino. Vso svojo posest in materialne dobrine so morali pustiti doma, prinesli pa s seboj v begunstvo duhovno dediščino, ki je vsebovala tudi združeno misel. Ustanova **Sloga** letos praznuje svoj srebrni jubilej, saj je bila ustanovljena kaj kmalu po prihodu prvih poveljnih beguncev v Južno Ameriko, pred 25-imi leti. — Tudi v tem nas v Avstraliji argentinski rojaki daleč prekašajo. Pri nas je bilo od početka opaziti nezaupanje do vsakega, ki bi kakšno hranilnico samo omenil, če bi jo poskušal uresničiti, bi verjetno žalostno propadel. Bo kar držalo, da bolj zaupamo tujcem kot pa svojim ljudem — če res iz samih slabih izkušenj v preteklosti, bi težko rekli.

"PRIPRAVE ZA OBISK MOSKVE", ki ga za december napoveduje naš ministrski predsednik, so dnevni časopisi imenovali oba nedavna dogodka v naši svobodni Avstraliji. Prvi je **Ermolenkov primer**: 18-letnega ruskega violinista, ki je zaprosil za politični azil, so pustili v rokah ruskih agentov, da je "prostovoljno spremenil svoj sklep". Končno so ga s pomočjo vlade tajno odpeljali na vojaško letališče, od koder je z avstralskim vojaškim letalom zapustil Avstralijo. Drugi žalostni primer pa je **priznanje sovjetske oblasti nad Baltskimi državami**, ki jih je Rusija po vojni tako samovoljno okupirala.

Oba primera sta izzvala med trezno mislečimi Avstralci veliko ogorčenje, zlasti pa med novonasteljenci izpod komunističnih diktatur. Kaj je Avstralija s tem pridobila? Samo to, da državljani izgubljajo

vero v tiste, ki krmarijo avstralsko ladjo. Zdaj, ko že Hawke javno priznava svoj strah in govori o nevarnosti popolne oblasti "skrajne levice ali skrajne desnice" (težko je razumeti, kaj misli s "skrajno desnico", ki je menda zaradi lepšega prišla v njegov stavek), se marsikomu mogoče le odpirajo oči. Kam ploveš, Avstralija? Kaj si res pijana svobode, da jo hočeš tako poceni izgubiti?

Novinarji so Whitlamu svetovali, naj na svojem nepotrebnem obisku Moskve v decembru ne pozabi obiskati Ermolenkove družine. In ustavi naj se tudi v glavnih mestih Baltskih držav, katerih smrtno obsodbo je končno kot eden prvih vzhodnih politikov tudi sam podpisal...

NIXON je dal mesto **Gerald Fordu**, ki je kot novi predsednik ZDA zaklical Ameriki, naj pozabi na vaterlantsko moro in začne zopet graditi. Kako mu bo vodstvo uspelo, bomo videli: mož ne stoji pred lahko nalogo. Zato se je lepo slišalo, da je v svojem pozdravnem govoru poklical tudi Boga na pomoč. Bolj osupnila je vsakega poznavalca svetovnega položaja Fordova izjava kongresu, da bo "nadaljeval Nixonovo zunanjo politiko". Po mnenju mnogih je bila pólom, ki vodi v uničenje varnosti svobodnega sveta. Ista "politika prijateljstva" je bila v modi v tridesetih letih proti Hitlerjevi Nemčiji, pa je žalostno končala v svetovnem požaru. Danes so tla zanj še bolj vroča in sovražnik svobode še močnejši...

RAZNI PREKRŠKI ZA VOLANOM, nasilno prehitavanje, prehitra vožnja, brezobzirno obnašanje do drugih uporabnikov ceste... vse to dokazuje, da bo oseba prej ali slej postala tudi doma nemogoč tring in brezobziren soprog. Tako trdi znani ameriški psiholog dr. James Wackery. Zato predlaga vsem dekletom, ki se mislijo poročiti, naj pred dokončno odločitvijo napravijo "vajo" s fantom, ki pa o tem seveda ne sme nič vedeti. Psiholog trdi, da bodo zaročenke tako najlažje prišle do zaključka, ali se izplača reči "da" v upanju na srečno bodočnost.

ZA MODERNEGA MIKLAVŽA velja škof mesta Tiraville v Indiji, Chariyan M. Palachirakal, ki je v svoji škofiji ustanovil poseben sklad za doto in poročne stroške nevestam. Po tamkajšnjih običajih se hči ne more poročiti, če starši ne zmorejo dote. Ta "poročni sklad" je že marsikateremu dekletu revnih staršev pomagal do zakona, ko bi drugače bila prisiljena ostati "za teto".

O NAGRADI "OČE LETA" — "Father of the Year", se je David Brunton razpisal v našem dnevnem časopisu. Res, le kdo izbira in deli te nagrade? Saj bi

bilo za prejem imena "očeta leta" treba nekaj več kot pa imeti par otrok. Ko so javili izbor ženi letošnjega kandidata Neale Fraserja, se je zasmejala: "Kako vendar, saj ga skoraj nikoli ni doma?" Tudi izbranci za nagrado prejšnjih let človeka spravijo v smeh: Lord Casey (1968) je bil pri izboru star 77 let, imel je edino hčerko že poročeno in dolgo od doma, sin pa mu je živel že dolga leta v Angliji. — Policijski zdravnik John Birrell (1969) je ob podelitvi nagrade izjavil: "Kot vsak policaj — redko sem doma pri družini..." — Ko je leta 1971 prejel nagrado "očeta leta", Bob Hawke, je moral njegova družina priti v njegovo ACTU — pisarno, da so se fotografirali za dnevni časopis. Doma bi ga zaman čakali. Ob tej priliki mu je hči Rosslyn med smehom rekla: "Long time no see, Daddy!..." — Pastor Denis Oakley (1972) pa je ob nagradi izjavil: "Svoje otroke komaj kdaj vidim. To leto niti za Očetovski dan ne bom mogel biti doma..."

Brunton temu poročilu dodaja: "Poznam očeta, ki je izgubil ženo, ko je bil najmlajši od devetih otrok še v pleničkah. Sam je vsa leta skrbel za otroke in jih vzgajal, obenem pa vztrajal na svojem delu v tovarni. Mož bi bil vreden nagrade, pa je verjetno niti ne bi hotel sprejeti. Sprejema zahvalo svojih devetih otrok in to je, kar zares nekaj velja..."

Prepričan sem, da je takih očetov po Avstraliji še precej — pa nihče ne ve zanje razen otroci, za katere se žrtvujejo.

AMERIŠKE BREZJE, slovenska vseameriška božja pot Marije Pomagaj v Lemontu pri Chicagu, obhaja letos svoj zlati jubilej. Pred petdesetimi leti (leta 1924) so slovenski frančiškani kupili farmo in jo razvili v narodno versko središče, kamor romajo naši ameriški priseljenci od blizu in daleč. Na tisoče jih pride vsako leto in če bi se spravil na pregled registracijskih tablic avtomobilov romarjev, bi se čudil, koliko držav je zastopanih ob dnevih večjih slovesnosti. Prvi leseni samostan s cerkvico se je seveda že zdavnaj umaknil zidanimu, na gričku ob njem je zraščel velik romarski dom s prenočišči in kuhinjo (izven romarske sezone služi za dom duhovnih vaj), tretji griček pa je lepo urejen park z lurško votlino za maše na prostem, Baragovim kipom, postajami križevega pota, repliko Blejskega jezera (ta je nastal iz "luže", kjer so svoj čas pile krave), rožnovensko dolinico, tipičnim prekmurskim obcestnim križem... Podoba Marije Pomagaj je leta 1926 kronal ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič.

Mnogi so se pred petdesetimi leti frančiškanom smejali, češ da se ne izplača kaj snovati, saj bodo Slovenci kmalu izginili v morju amerikanstva. In vendar je minilo že pet desetletij, središče pa še vedno vrši svojo versko in narodno nalogo. Črnogledost se ne obnese vedno, posebno ne, če pozabimo, da ima zlasti pri takihle načrtih tudi Bog kaj reči...

OSREDNJA ZVEZA KATOLIŠKIH STARŠEV na Dunaju je letos obhajala 25-letnico svojega obstoja. V

tih letih delovanja je storila mnogo na polju pravic staršev do vzgoje svojih otrok. Tudi pri letošnjem jubileju je bilo posebej poudarjeno, da je vzgoja otrok prvenstvena pravica in dolžnost staršev. Spada med temeljne človečanske pravice. Starši naj odločajo, v kakšnem duhu naj se njihovi otroci vzgajajo. Tudi država te osnovne pravice staršem ne bi smela vzeti...

Žal vemo, da so starši v mnogih deželah brez moči, ker si vso vzgojo lasti država. Kjer je celo svobodno izpovedovanje vere samo na papirju, je naravno tako tudi pravica do verske vzgoje. Kaj pomaga potem nova ustava, ko se pa dajo paragrafi tako lepo zaviti in razložiti.

PO LETOŠNJEM URADNEM PREGLEDU v ZDA se je od 210 milijonov prebivalcev skoraj 132 milijonov Američanov izrazilo, da pripadajo k neki veri. Nekaj nad 48 milijonov je katoličanov, kar bi pomenilo 23% celotnega prebivalstva. Protestantov je po tem pregledu 72 milijonov, k judovski veri pripada 6 milijonov ljudi, pravoslavni pa je 4 milijone. Po izsledkih Gallupovega instituta za raziskavo javnega mnenja okrog 40% Američanov redno prihaja k verskim obredom.

PRVEGA SEPTEMBRA je poteklo 35 let, kar se je sprožil krvavi plaz druge svetovne vojne, ko je leta 1939 Hitlerjeva Nemčija napadla Poljsko. Neradi se spominjamo takih obletnic, obenem pa je prav, da jih ne pozabimo. Saj so nam vsem v opomin. In v spomin nam pokličejo 50 milijonov človeških življenj, ki jih je vojna uničila. Stroški vojskovanja so znašali 1384 milijard dolarjev, ki bi jih svet tako lahko uporabil v dobrobit in napredek človeštva.

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

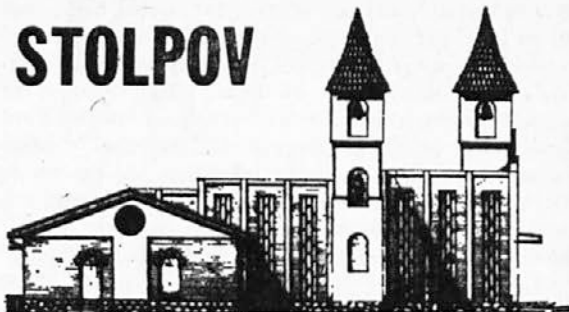
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

v mesecu, kadar jo mesec seveda ima. Prihodnjič torej 29. septembra. Kraj: cerkev Srca Jezusovega, Hunter Street, Hamilton. Čas: ob šestih zvečer. Po maši je vselej domači pomenek v dvoranci ob cerkvi.

*

NOV GROB. — V soboto 3. avgusta je na domu svoje hčerke Gabrijele v Grestanes preminula **MARIJA ŽBOGAR r. Humar**. Rojena je bila 21. januarja 1913 v Bajščicah nad Kanalom. Leta 1942 se je istotam poročila z Antonom. Rodili so se jima trije otroci: Marija, zdaj por. Bezzina, Jelka, zdaj por. McKeown, in Zdenko. Družina je dospela v Avstralijo na ladji "General Hun" v novembru 1949. Dolgo vrsto let so živeli v Merrylandsu. Pokojnica je bolehalo nekako eno leto ter se zdravila v Sydney- in Auburn District Hospitalu. Ko ji ni bilo več pomoči, so jo odpustili. Zadnje tedne življenja je preživela pri svoji hčerki.

Pokojnica je med boleznijo večkrat prejela svete zakramente in je lepo pripravljena odšla v večnost. Pogrebno mašo zanjo smo imeli v slovenski cerkvi v torek 6. avgusta, nato smo jo pospremili na zadnji poti na Rookwood Lawn Cemetery, kjer njeni zemski ostanek čakajo vstajenja. Sorodniki so se njene duše spomnili s svetimi mašami za sedmi in trideseti spominski dan smrti. Možu, otrokom in očetu v domovini ter ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. Spomnimo se pokojnice v svojih molitvah! R.I.P.

SLUŽBE BOŽJE

Slovenska služba božja pri Sv. Rafaelu je vsako nedeljo ob 9.30 dopoldne. Za nedeljsko mašo pa velja tudi sobotna večerna (ob sedmi uri). Poleg tega je večerna maša v naši cerkvi tudi vsak zapovedan praznik, vsak prvi petek in na nekatere važnejše godove.

V nedeljo 29. septembra praznujemo zavetnika naše cerkve, sv. nadangela **RAFAELA**. S slovesnejšo službo božjo bomo proslavili njegov praznik. Prosili ga bomo, naj še naprej čuje nad našo izseljensko srenjo ter nas vse varno vodi po poti v nebesa.

Wollongong ima slovensko službo božjo vsako drugo nedeljo v mesecu. Torej 13. oktobra, 10. novembra, itd. Kraj: Villa Maria kapela. Čas: ob petih popoldne.

Canberra: slovenska maša je vsako tretjo nedeljo v mesecu. Torej 15. septembra, 20. oktobra, itd. Kraj: Garran. Čas: ob šestih zvečer.

Newcastle ima slovensko mašo vsako peto nedeljo

MINORES imajo že lepo število koncertov za seboj. Tako s koncerti kot z igranjem in petjem v cerkvi so med našimi rojaki opravili lepo delo. Mislim, da smem reči, da so nam vsekakor prinesli nekaj duhovnega poleta. Njihove pesmi vžgejo in nam dajo misliti: Kristjan ima res dovolj vzroka, da je vesel človek. Kristus ga je odrešil, ponuja mu v posest nebeško domovino. Zato v življenju kristjana res ne bi smelo biti prostora za žalost in potrlost. Saj z gotovostjo lahko računa, da bo Odrešenik svoje obljube izpolnil in nam pripravil mesto v svojem kraljestvu. To je bila vsebina duhovnih pesmi naših MINORES, to je bilo njihovo veselo oznanilo nam vsem. Če so utrdili to upanje v boljše življenje pri Bogu in srcu enega samega rojaka, so svojo nalogo izvršili. Pa sem prepričan, da je bila v mnogih srečih znova prižgana lučka...

Za MINORES obisk Avstralije res niso bile počitnice. Ni lahka stvar nastopati, večkrat kar večer za večerom. Saj so imeli poleg nastopov, ki smo jih objavili v MISLIH, še celo vrsto drugih za avstralsko in širšo javnost, ki jih prej nismo niti predvidevali. Že do danes sem naštel kar trideset nastopov, pa jih bo še nekaj pred njihovim odhodom. Če bi ostali med nami še dva meseca, pa bi lahko kar nastopali, saj še vedno prihajajo nova vabila (poleg vabil za ponovitev koncerta v krajih, kjer so ga že imeli). Žal se bliža čas odhoda in ni mogoče vsem željam ustreči. Sicer smo pa fante pošteno utrudili in jim dali kaj malo počitka. Ni malenkost nastopati kar šest večerov zapovrstjo, drugič pet, nekajkrat po tri ali dva večera... Občudujem jih, da toliko zmorejo. So pač mladi in navdušeni — utrjeni pa tudi... In seveda veseli, da jim tujina nudi toliko prilik, dočim so doma žal omejeni zgolj na strogo cerkveno polje.

Tudi pri nas v Sydneyu so bili MINORES povabljeni, da nastopijo na televiziji. Dne 3. septembra jih bomo videli na "Mike Walsh Show". (TEN-10), dočim jih bo ABC snemala za svoj program 4. sept. v naši cerkvi.

O glasbeni višini nastopov seveda ne morem soditi. G. Ludvik Klakočar je v zadnji številki napisal lepo in

izčrpano očno. Eno je gotovo res: MINORES privlačijo staro in mlado. Sežejo nekako v srce, to pa verjetno zato, ker tudi vse, kar nam nudijo, pride iz srca. To o MINORES brez dvoma lahko trdimo. Nič čudnega, da so njihove koncerte nekateri obiskali kar po dvakrat ali celo še večkrat.

*

SVETI ROŽNI VENEC naj bi molili zlasti v mesecu oktobru letos, ko smo v svetem letu. Pri Sv. Rafaelu ga bomo molili skupno vsako soboto četrte ure pred večerno mašo. Darovali bomo molitev v isti namen, za katerega smo opravili svetoletno tridnevno: **da bi naše družine našle vir sreče in zadovoljstva in vztrajnosti v pristnem krščanskem življenju.** Da je v ta namen potrebno moliti, ve najbolj duhovnik. Saj sleherni dan srečuje na svojih dušnopastirskih potih žalostne zakonske brodolome. Zakonci, ki so že leta in leti živeli skupaj, zaidejo v težave. Prepri so na dnevnem redu in miru ni več pri hiši. Sledi ločitev. Mislijo, da je to edini izhod in končna rešitev problema, toda prav to rodi nova razočaranja in nove težave. Največkrat sledi nov, neveljaven zakon — trpijo pa zlasti otroci, ki so v takih brodolomih prave sirote.

Do ločitve pride, ker so zakonci pozabili, da so za uspešen zakon potrebni trije: Bog, mož in žena. Oba sta pozabila na Boga, ga izključila iz svoje družine, njuna medsebojna zakonska vez brez božje pomoči pa se je nujno zrahljala . . .

Ali bi ne bilo lepo, ko bi tudi po naših družinah mo-

lili vsak večer vsaj desetko rožnega venca za utrditev zakonske vezi? Koliko družin bi bilo prav po tej molitvi lahko obvarovanih brodoloma!

PRVO SVETO OBHAJILLO bomo imeli v Veselovem na četrto septembrsko nedeljo. Otroci se že dolge mesece pripravljajo na ta veseli dogodek. Molimo zanje, da bi jim ta dan vselej ostal v najlepšem spominu! — Z ozirom na te in naše prejšnje skupine prvoobhajancev bi rad povedal nekaj besed staršem. Ni dovolj, da jih pripeljete samo k nauku za prvo sveto obhajilo: skrbeti morate, da bo vaš otrok tudi kasneje redno prihajal k sveti maši in pogostemu obhajilu. Seveda pri tem velja največ **vaš lastni zgled!** Če sem imel primer, ko je prvoobhajalec ponovno prišel k maši in zakramentom šele po enem letu. Naravno je medtem pozabil vse, kar se je naučil pri nauku . . . Kdo nosi krivdo? Gotovo starši, ki sami ne vrše svojih verskih dolžnosti, prvo obhajilo pa jim je le tradicija in nič drugega.

Dragi starši, bodite drugačni in zavejte se svoje odgovornosti do otrok pred Bogom! Saj želite srečo otroku in tudi — sebi, kajne?

DRUŽABNI VEČER bo zopet priredil naš verski center sv. Rafaela in sicer **v soboto 19. oktobra ob osmih zvečer** v Masonic Hall, Merrylands. Igral nam bo "Šernekov trio". Bo veselo in domače. Že zdaj ste vljudno vabljeni, da si zabeležite datum in kraj ter ga ne pozabite. Na svidenje torej!

P. VALERIJAN

EMONA ENTERPRISES

P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034

Tel. 399 9061

JELENA in ALFRED BREZNIK

Nudimo Vam najnovejše SLOVENSKE PLOŠČE in KASETE ter KNJIGE vseh slovenskih založb. Delni seznam plošč in kaset je bil objavljen v MISLIH (2—3 in 4 številka). Pišite nam, pa Vam bomo postregli s popolnim seznamom naše bogate zaloge.

V SYDNEYU so Vam naše plošče in kasete na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela, 311 Merrylands Road, Merrylands.

V MELBOURNU pa je naš zastopnik z lepo izbiro plošč in kaset Društvo sv. Eme, slovenska cerkev v Kew.

Poslužite se prilik in obogatite svojo zbirko domače glasbe!

NAŠ SOSED Franček, veste, je kaj rad v glažek pogledal. Kdo bi mu zameril, še njegova ženka Margečka ne! Saj je bil drugače priden in skrben, a kadar ga je zaneslo v gostilno, je bilo težko iti hitro domov. Ko se je končno odpravil, so se mu seveda noge opletale in jezik tudi. Pa še oči so mu nagajale — vse je videl v dvoje . . .

Tole se je našemu Frančku enkrat zgodilo, prav zares, nič ne lažem:

Iz gostilne je kolovratil domov in upal, da Margečka ne bo prehuda pri sprejemu. Kar zasliši za seboj nekako pihanje in topotanje, da se je pošteno prestrašil. Še bolj mu je zatolklo srce, ko se je ozrl.

"Bog se me usmili", si je dejal za korajžo, "bika gresta za mano! . . ."

Da, dva bika je videl naš sosed: enega, ki je bil, in drugega, ki ga ni bilo . . .

Ucrl jo je proti domu, kar so ga nesle opletajoče se noge, bika pa za njim.

Nič ne bo! Predaleč je še domačija, da bi jima ušel. Naj kliče na pomoč? Kdo ga bo slišal tu na samoti!

Franček pogleda nazaj: bika še vedno proti njemu . . .

Edina rešitev: za drevo se mora skriti, pa bo vse dobro. Saj tu v bližini je menda nekaj. Pognal se je dalje in — glej ga šmenta! — kar dva drevesa je zagledal ob cesti: drevo, ki je bilo, in drevo, ki ga ni bilo . . .

In kaj se je zgodilo potem? Uboji Franček je imel tokrat smolo. Na

ROJAKI!

Tu je nekaj

ZA OPREMO

SLOVENSKEGA KOTIČKA
V VAŠEM DOMU!

Prodajam

REPRODUKCIJE SLIK

SLOVENSKE

NARODNIH MOTIVOV

na okusno izrezljanem lesu.

Telefoniraj zvečer:

Sydney 665 7781

Naslov posredujejo "MISLI".

P. BERNARD AMBROŽIČ O.F.M.

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(13. VSE PRIDE NA DAN)

"Ta je dobra! Še na veliko noč bi si ga ne smel privoščiti! Ali sem gospodar ali nisem?"

Pivci so prikimali, Neža tudi. Poskusila je biti nežna.

"Seveda si gospodar, Luka. Zato pa daj, da gremo! Čas beži, za drugo mašo bomo pozni".

"Kaj pa postajaš okoli, če se ti mudi? Pojdi, saj ima hlapec napreženo. Midva z Jančetom počakava tu. Ko pojdete od druge maše, prisedeva".

Neža si ni vedela pomagati. Namignila je hlapcu. Na vso srečo fant ni maral piti. Zmignil je z rameni in odpeljal domov samo njo.

Vso pot se je ženi vrtelo v glavi, kot bi žganje, ki ga je Luka pil, teklo naravnost v njene možgane. Doma je hitro opravila Miceljna. Za cerkev še ni bilo prepozno. Hlapca je poslala v hlev, vozila bo sama.

Tedaj je Neži šinila nova misel v glavo.

"Rajši bi nikamor ne šla. Kdo ve, kaj bo Luka počel, ko mu žganje zares zleze v lase? Pred vsemi ljudmi te bo sram, da ne boš vedela, kam bi pogledala. V tla se ne boš mogla vdreti . . ."

Ta misel si jo je do kraja osvojila. Sedla je na klop, vsa brez moči. Priskočila je dekla.

"Kaj vam je, mati? Tako ste bledi. Morate biti bolni".

"Nič mi ni. V cerkev pa res ne bom šla. Pojdeš sama z Miceljnom. Je ravno še čas, kar sedita na voz in požen".

"Ne znam dobro ravnati z vajeti. In kaj bi rekli ljudje, če bi se dekla tako nobel vozila? Peš bi šla, toda vi ste v resnici bolni. Ne smem vas same pustiti. Ne bo greh, če sem danes brez maše".

Dekla je imela prav, Neža je bila bolna, da so ji vse moči odpovedale. Kar vdala se je in se naslonila na mizo. Dekla je prinesla blazino.

"Bolj prav bo, če greste leč".

"Neža je odkimala. Zunaj je postavala Micelj in težko čakala, da se odpeljejo. Vpila je v hišo, naj že vendar pridejo.

"Kje sta oče in Janče?" je vprašala dekla.

"Saj to je tisto", je zaječala Neža.

Nato sta umolknila. Micelj je klicala prav spred praga. Neža je prišla k sebi.

"Pojdi in povej otroku, naj sede in čaka".

Dekla je šla pomirit Miceljna, nato pa v hlev poizvedovat k hlapcu. Vrnila se je k Neži in jo sočutno gledala. Micelj se je začela igrati pod kostanjem. Na mašo je pozabila. Čas je tek.

Naenkrat je planila v Nežo nova misel in z njo se je vrnila

vanjo vsa moč. Vrglo jo je pokonci.

"Da, njega grem prosit! . . ."

Deklo je pustila samo in zunaj se je Miceljna komaj otesla. Sama je tekla k nam. Naša ata in mama sta odrevenela, prav kakor Neža pred gostilno po maši. Nemo sta poslušala in se spogledovala. Po dolgem prigovarjanju je ata pristal, da pojde z vozom po Luko in Jančeta.

"Edino ti, edino ti, Grogec, ga boš znal pogovoriti, da bo spet vse prav".

Ta vera je lila iz Neže naprej in naprej. Mama je hitro verjela, ata je pa samo z rameni zmigaval. Kočno je šel. Za vsak slučaj je vzel hlapca s seboj. Fant tako že vse ve. Pa saj mora vedeti že tudi vsa fara. Kar bo, pa bo! Bog pomagaj!

Pa je bil res Bog pomagaj, ko sta moža prišla do gostilne. Luka je bil glasan, da je vse prevpil. Še zmerom so mu nekateri dajali korajžo, ki ga je podžigala. Drugi so imeli zabavo bolj zase. Janče je ležal v kotu na klopi in ječal. Čudno je bilo, da Luka še ni omagal. Gostilničar je bil toliko pameten, da mu ni hotel prinašati novih meric. Pognal ga pa vendar ni. Luka je kričal in se prepiral, gostilničar skušal miriti. Pijanec je venomer vihal rokave in klical na korajžo. Ljudje so se smejali in mirili zdaj gostilničarja, zdaj Luko.

Tedaj je vstopil naš ata in hlapec za njim. Luka ga je opazil na prvi pogled. Dživilj je do kraja.

"Kaj pa ti tukaj, gостаč? Misliš, da se te kaj bojim? Ne boš me regiral, to ti povem! Dosti mi je tvoje komande!"

Za našega ata je bil sam "gostač" dosti, da mu je vzelo sapo. Bilo je prvič, da ga je slišal iz Lukovih ust. Pa ko bi bilo samo to!

Kot bi trenil je Luka pograbil litrsko steklenico, ki jo je nekdo že domala izpraznil. V naslednjem hipu se je steklenica odbila od čela našega ata. Tisoč isker se mu je vkresalo iz nje, potem se mu je naredilo vse črno. Omahnil je, a nekdo ga je prestrigel, da se ni zgrudil na tla.

Někako takrat je naša mama tiščala v teto ob hišnem vogalu, naj se na vsak način ponaredi in pomaga, da otrokom ne pride kaj na uho. Seveda sirota še slutiti ni mogla, da bo končna zgodba taka kot je v resnici bila.

Teta se je zares potrudila. To smo videli in doživeli. Pa smo tudi doživeli, kako jo je končno zlomilo in je vse zadržano bruhanilo iz nje, kot se utrga iz gore plaz — — —

nesrečo je napačno izbiral in se skril za drevo, ki ga ni bilo — vanj se je pa zaletel bik, ki je bil.

Zgodba se je končala v mariborski bolnišnici, kjer se je znašel naš ubogi sosed — s polomljenimi rebri (ki so bili) . . .

*

Pa to ni edina od našega sosedu. Franček je svoja rebra hitro pocajtal in zopet ga je vleklo v gostilno. Pozno zvečer ga je nekoč našel štiček, kako je po vseh štirih kobacal pod cestno svetilko in nekaj godrnjal.

"Ja kaj pa delaš na tleh, Franček?" ga je pobaral.

"Ta presneti ključ sem izgubil, pa ga iščem . . ." se je glasil odgovor.

"Ključ? — Pa veš, da si ga izgubil prav tukaj?"

"Kako bom vedel, štiček, šemašema! Ampak, veš, Franček je pameten: tukaj pod svetilko ga je lažje iskati, kot pa po temi od gostilne do sem . . ." je modro povedal in pridno dalje iskal . . .

*

Če je sosed Franček takrat našel ključ ali ne, ne vem povedati, lagal pa ne bi rad. Ne, jaz se nikoli ne zlažem, primojdunaj, da ne! To pa zagotovo vem, da je iz gostilne kočno le srečno priklovrtil do svojega doma. Tiho po prstih je stopil na prag, da bi ne zbudil svoje Margečke, ki je seveda že spala. A kaj, ko so se vrata tako strašansko majala, kot bi bila pošteno pijana! "Kdo bi mogel odkleniti, če pa ni mogoče najti ključavnice v vratih! . . ." je glasno mislil Franček in še malo zaklel povrhu. Malo preglasno! Zgornje okno se je odprlo in prikazala se je med

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED IN Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

rožami glava Margečke.

"Kaj si ti, Franček?"

"Seveda sem, cel in zdrav, in rano sem tudi prišel nocoj domov . . ." se je izgovarjal. "Zdaj pa se že dve uri mučim in ne morem najti šmen-tane luknje v ključavnici . . ."

Margečki se je možek pošteno zas-milil, saj je bila dobrega srca, in pametna tudi. Ko bi mogla zlesti

DAROVJI ZA BERNARDOV TI-SKOVNI SKLAD: \$8.— Jože Vrta-čič; \$7.— Anton Bransperger; \$6.— Jože Kučko, Rude Iskra, Ivan Stanj-ko; \$5.— Davorina Gustinčič, N.N. Družina Valentina Lenko (namesto vengu na grob v domovini umrlemu očetu); \$4.— Rudi Drčar, Edvard Žvab, Nada Mršnik; \$3.— Greta Korotanchnik; \$2.— George Mari-novič, Justina Stojanovič, Angela Lečnik, Zlatko Škoda, Peter Stepan-čič, Emilija Walls, Angel Bajt, Sta-nislav Bele; \$1.— Marija Verko, Adolf Samsa, Jože Košorok, Alojz Brne, Karolina Kaučič, D. Simončič, Ernest Orel, Marija Milošič, Marija Čančar, Albina Konrad, Leopold Bajt; \$0.50 N.N.

P. STANKO PODERŽAJ, INDI-JA: \$5.— M.J.; \$3.— Anton Brans-perger; \$2.50 Edvard Žvab; \$2.— George Marinovič, Helena Pirc, Zlatko Škoda.

P. EVGEN KETIS, AFRIKA: \$60.— Ciril Škofic (kot pomoč za na-kup misijonskega avta); \$2.50 Ed-ward Žvab.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$5.— Antonija Šabec, M.J., Družina Valentina Lenko (namesto vengu na grob v domovini umrlemu očetu); \$2.— George Marinovič, Andrew Zacutti, N.N.; \$1.— Marta Jakša.

FRANČIŠKOVA MLADINA: \$2.— Anton Bransperger, Zlatko Škoda. Dobrotnikom Bog povrni!

14. POTLAČENA PAMET

Kdor more, naj verjame. Po vsem svetu se je razpredel stra-hoten dolčas. Da je bilo v šoli pusto, ne bom znova dopovedoval. Še zmerom so krajšali čas edino smehljaji gospodične Karoline in katehetove zgodbe. Moja šolska potrpežljivost je pa morala z menoj tudi po vseh drugih potih.

To in to naredi, ubogaj in molči, nič ne vleči na ušesa, oči imej zaprte, nič naj te ne briga! . . . Z eno besedo: Ne pozabi, da si otrok!

Tako je šlo naprej in naprej, dan za dnem. Res ni bilo pove-dano z živimi besedami, pa ravnali so z menoj tako, da sem besede slišal, čeprav jih ni bilo naravnost is kakšnih ust. Malo je manj-kalo, da mi niso rekli — ali se mi je pa tako zdelo: Še tisto ubogo pamet, ki se ti je odprla, potlači nazaj in jo s ključem za-kleni!"

Meni se to nikakor ni zdelo prav. Poprej so me tako naganjali, naj vendar že enkrat pokažem, da je kaj pameti v meni, zdaj pa naenkrat ravno nasprotno! Saj bi bil kar ubogal in zaklenil pamet s tremi ključi, če bi se dalo. Prihajal sem do spoznanja, da je od-prta pamet človeku prav za prav v veliko napotje. Vseeno, ko se je enkrat odprla, se moraš tako ali tako sprijazniti z njo.

Posebno čudno je bilo, da me je mama tiste čase tudi s pri-digami pri miru pustila. In vse nedelje po veliki noči ni bilo blizu —tete! Kako lahko bi me mama puščala na kolenih po celo po-poldne, ko pridige nisem nič vedel, tete pa od nikoder! Pa je menda res kar pozabila in pustila tako lepo priliko iti mimo. Da mi pri-diga ni hotela v glavo, seveda nisem bil samo jaz kriv — tudi go-spod kaplan je moral po mojih mislih vzeti nase del krivde. Nič več ni hotel tako po katehetsko pridigati kot na veliko noč. Vsako nedeljo je bil na prižnici samo gospod kaplan. Res je ata že nama z Lušom po poti iz cerkve navadno govoril o tem, kar se je po-prej s prižnice slišalo. Pa je gledal le bolj na to, da smo ponovili evangelijsko zgodbo, pa meni se ni zdelo, da se njegove besede ujema-jo s kaplanovimi. Ampak kadar je mama vprašala pridigo, je vprašala za kaplanovo!

Ko mi pamet kar ni hotela pod ključ — razen med pridigo — sem polagoma sam od sebe ugotovil, da smo z Žirovčevimi spet tako kot takrat, ko so še živeli oče. Prav za prav še tako ne. Bili smo si kot da so Žirovčevi izbrisani iz naših misli. Če je kdaj kak otrok zinil to ime, ga je mama pogledala kot da je omenil ime kakšnega culukafra. Ata pa tudi ne dosti drugače, če je slučajno slišal. V njegovem pogledu se je bralo: O kom pa go-voriš?

Nekoč sem na poti iz šole naletel na gostača Tomažka. Pri-šantal je bil odnekod ravno na mojo pot, ki mi je bila za bližnjico. Takoj me je spoznal in se mi lepo nasmejal. Kar ob stran se mi je postavil, da sva jo mahala vstric. Ali naj stečem naprej, sem se vprašal na tihem, da ne bom do staršev neubogljiv? Pa saj Toma-žek zame ni tako tuj človek, doma pa naročajo, naj se ogibljem tujih ljudi! S tem sem se potolažil, da nisem stekel.

Tomažek je kaj hitro začel moževati:

"Ali še veš, kaj sem ti pravil pod vašo tepko?"

"Vse še vem".

"Vidiš, kako res je bilo. Luka je že dogospodaril. Pa še kako do kraja! Vaš ata si ga bo dobro zapomnil, kaj?"

Nič se me ni prijelo. Dobro se mi je pa zdelo, da sem ostal ob Tomažku. Se že vidi, da bom nekaj zvedel. Postrani sem po-

gledoval spremljevalca, rekel pa nič.

"No, vaš ata je blaga duša, pa Luka bo le moral iti ričet jest. Žandarji zlepa ne prizanesajo. Neumno je bilo, da se je hotel še z njimi spustiti v vojno. To ga je pokopalo. Preden poteče teh šest mesecev, si bo mož lahko marsikaj za ušesa zapisal".

Še bolj neumno sem gledal in Tomažek je opazil mojo nevednost.

"Saj menda veš, kako so Luko zašili? Vsa dežela ve in v časopisih stoji".

"Nak", sem rekel, drugega nič. Nekaj je bilo to, da sem hotel ubogati ata in mamo, nekaj pa to, da vprašati nisem znal prav.

Tomažek se je očitno začudil in me znova premeril od pete do glave. Menda mu je prišel dvom, če ima pravega poleg sebe. Nič ni rekel, jaz pa tudi ne. Nekaj časa sva še skupaj hodila, potem je rekel, naj srečno hodim, sam pa zavil na bližnjico, ki je bila njemu na roko.

Preden sem bil doma, sem vendar Tomažkove besede toliko razmislil, da sem vedel: Luko so obsodili na šestmesečno ječo. Molčal sem kot grob.

Drugič me je ustavila stara Boštjančička, ki je bila s košem na poti na njivo.

"Ti, ali Miceljna katerikrat vidiš? Pozimi nam je pravila, da sta velika prijatelja. Zdaj slišim, da jo teta strašno pesti".

"Nak", sem rekel in šel svojo pot. Mimo Žirovca sem stekel, da bi me kaj ne zapeljalo in bi gledal tja čez. Res, od velike noči je bila tudi Micelj kakor da se je nekam udrla. Če so jo jemali v cerkev, je moralo biti za prvo mašo. Suše ni bilo od nikoder, naš vodnjak je imel dosti vode. Nič nam ni bilo treba hoditi k potoku ali studencu. Razen pasjega laježa ni bilo od Žirovca gor slišati nobenega hrupa.

Pusto, da nič kako!

Kljub vsemu sem po koščkih doumel, kako se imajo pri Žirovcu. Mati Neža je po veliki noči zbolela na živcih. K hiši je prišla teta Cila, nekaj starejša od Neže, ki je drugače živila sama zase nekje blizu Ljubljane. Bila je baje vdova in hodila v tobačno tovarno. Zdaj je pri Žirovcu vzela v roke vse gospodinjstvo, pa tudi gospodarstvo. Trdo je držala vajeti v rokah. Miceljna je obdržala doma, Janče je pa šel v Domžale k tretji Nežini sestri, ki je bila tam poročena. Cila je najela še eno dekle in hlapca. Dekla je ostala, dokler ni bila Neža spet za delo, hlapca je odslovil Luka, ko se je vrnil iz ječe. Nova gospodinja je strogo gledala na to, da se nobeden Žirovčevih, pa čeprav je samo služil pri hiši, ni spuščal v nepotrebne pomenke s tujimi ljudmi. Prav tako kot pri nas

(Dalja prihodnja)

NOGOMETNA SEKCIJA (KEW — SLOVENE)

S.D. MELBOURNE prireja
v nedeljo 29. SEPTEMBRA
na GRIČKU V ELTHAMU
DOMAČI PIKNIK

Posebna poslastica:

prašček na ražnju!

Pričetek ob enih popoldan.

Prispevek en dolar.

**VSI ČLANI IN PRIJATELJI
VLJUDNO VABLJENI!**

ODBOR

skozi okno in mu pomagati odpreti!
A kaj, ko je okno manjše kot njena brenta . . . Pa si je vseeno izmislila rešitev: "Veš kaj, Franček, ključ mi zaženi sem gor, pa ti bom jaz z notranje strani odprla vrata!..."

Franček je Boga zahvalil, da ima tako pametno in razumevajočo ženko.

"Tu imaš ključ, pa mi pomagaj, Margečka! . . ."

Vrgel je enkrat, dvakrat, trikrat . . . (morda je meril okno, ki ga ni bilo . . .) Končno pa je Margečka le ujela.

"Šmenta, Franček, saj to ni ključ!... Svojo pipo si mi vrgel . . ." se je oglašilo izmed rož na oknu.

Franček pa v jok pred vratmi: "Smola ti taka, potem sem pa — ključ pokadil! . . ." — — —

Res je bilo tako, nič ne lažem! Kar Frančeka ali pa Margečko vprašajte, če vas bo kdaj zaneslo k nam na zeleno štajersko! Samo ne povejte, da ste od mene slišali njune zgodbe. Za ušesa bi me, da ju tako daleč od doma vlačim skozi zobe.

Iz torbe p. Janeza
na koncertu MINORES

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

KOTIČEK NAŠIH MALIH

**ZAHVALJENI, DA STE PRIŠLI
MED NAS KOT NOVOMAŠNIKI!
GOSPOD NAJ TRNJE VAM PRIHRANI,
TO PROSIMO GA TUKAJ ZBRANI!
ZELIMO CVETJA VAM NA POT,
NEBEŠKIH MILOSTI, DOBROT!**

Tako je trem MINORES-novomašnikom ob ponovitvi nove maše pri sv. Cirilu in Metodu v Melbournu povedala Sankovičeva Anita. Kajne, dragi Kotičkarji, da je izrekla v tem voščilu želje vas vseh?

MINORES SEM SLIŠAL. — Bil sem kar na dveh koncertih. Na prvem sta ata in mama pomagala streči, pri drugem smo vsi skupaj poslušali koncert, po koncertu pa se z drugimi veselili.

Oba sporeda sta mi bila zelo všeč. Najbolj sem se smejal točki p. Janeza, ko deklamira. Bilo je zares smešno. Jaz imam njega posebno rad, ker ima tudi on dolge lase kakor jaz. Vesel sem bil, da sem bil izbran in sem ravno njemu poklonil novomašni šopek, ko smo imeli 21. julija v Merrylandsu ponovitev novih maš. Lepo sta odigrala svojo vlogo tudi p. Milan in tisti, ki še ni duhovnik (ime sem pozabil, piše pa se menda Čucek), ko sta bila planinca in sta plezala na Triglav. Rad imam tudi p. Miha, ker se večkrat pri cerkvi igra z nami otroki. P. Stanko zna res dobro udarjati na bobne, p. Lojze pa spremlja vse na harmoniko ali na orgle. Najljubša pesem se mi je zdela John Brown, pri kateri smo vsi pomagali peti. Jaz sem tako ploskal, da so me nazadnje roke že prav pošteno bolele.

Good luck MINORES in God bless you all! — Andrew Kobal, 10 let, Bass Hill, N.S.W.

MINORES IN MOJ BELI ZAJČEK. — Bili smo na koncertu v Paddingtonu. Zelo rada sem poslušala patre, ki so prišli daleč iz Slovenije, da bi nas razveselili. Ker so nam bili všeč, smo jih šli poslušat tudi v Auburn. Bilo je zelo lepo in žal bi nam bilo, če bi ne šli tudi tja.

Tako sem bila v ponedeljek zjutraj zelo zaspala, ker smo prišli zvečer pozno domov. Mama me je zbudila. Ko sem prišla v kuhinjo, je bil moj zajtrk že pripravljen. Mama pa mi je rekla: "Tanja, poglej skozi

okno, toda jokati ne smeš!" Pogledala sem in se prestrašila: na vrtu je ležala hišica mojega zajčka prevrnjena, zajček pa je ležal pred njo mrtev. Malo vstran je bila tudi pasja ovrtnica, vratca na hišici pa so bila raztrgana. Planila sem v jok. Mama me je tolažila, toda nič ni pomagalo. Zajčka sem imela zelo rada. Podarila mi ga je teta Tončka za sedmi rojstni dan.

Tako mi bodo MINORES in tudi moj beli zajček skupaj ostali za vedno v spominu. Tisti dan nisem šla v šolo. — Tanja Topolovec, 8 let, Strathfield, N.S.W.

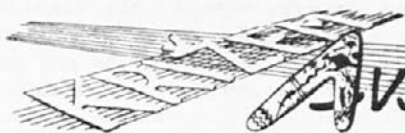
MOJ OČKA je bil bolan. Moral je v bolnišnico in z mamo smo ga šli vsaki večer obiskat. Ata je bil vesel, da ga imamo tako radi. Nič ni bilo lepo doma, ko njega ni bilo. Veliko dela je čakalo, saj jaz sem še premajhen, pa tudi moja dva bratca. Vsak večer smo skupaj molili, da bi mu Bog dal zdravje. Res je operacija dobro uspela, četudi doktorji niso vedeli, kako se bo izteklo.

Zdaj je moj očka že doma in vsi smo veseli. Otroci pa smo obljubili, da bomo zdaj bolj pridni. Radi bomo storili vse, kar nam bo ukazal. Bog daj, da mu ne bi bilo treba nikoli več v bolnišnico! — Marjan Ravbar, 9 let, Croydon, Vic.

Bila sem na prvem koncertu MINORES v Paddingtonu. Vsem je bilo zelo všeč in zelo smo se nasmejali. Moja ata in mama pa še najbolj in se niti ustaviti nista mogla. Ne morem povedati, kaj mi je bilo najbolj všeč, ker je bilo prav vse lepo. Kaj takega bi želela še videti. — Judith Šajn, 8 let, George's Hall, N.S.W.

JIH POZNATE? Takole je narisala naše goste MINORES osemletna DANICA GRZELJ v Sydneyu.

Vstralske Slovenije

BEAUMONT, S.A. — Adelaidski Slovenci smo znani kot gostoljubni ljudje. Z veseljem in radovednostjo obenem smo se pripravljali na sprejem ansambla MINORES. Da je ansambel nekaj izredno novega, smo si mislili, saj ga sestavljajo patri-duhovniki. Nismo pa pričakovali, da nam bodo prinesli toliko domačega in nepozabnega užitka, ki ga ne bomo zlepa pozabili.

V sredo zvečer (24. julija) se nam je po telefonu oglasil znani glas p. Stanka: "Srečno smo dospeli iz Melbourne in jutri se vidimo na družabnem večeru..."

Družabni večer v četrtek je bil zelo prijeten. Pripravil nam ga je odbor S. K. Adelaide, da bratsko sprejmemo med nas goste iz tako oddaljene domovine in jih spoznamo že pred nastopi. Po domače smo se predstavili, se pogovorili in seveda zapeli. Takih večerov bi si človek želel nešteto in odboru zanj res iskrena zahvala. Vsa srca so se zblížala v eno samo misel: Slovenci smo! Naš narod po številu ni velik, v svoji pesmi pa je bogat. Tu v novi domovini, ki jo velikokrat imenujemo mrzlo tujino, se počutimo dobro, od časa do časa pa le čutimo domotost: pogrešamo materino besedo in zlasti pesem...

Oba nastopa MINORES v Slovenskem domu (27. in 28. julija) sta bila uspeh, da malo takih: domača beseda v pesmi nam je dala novih moči do življenja. MINORES — sami mladi ljudje, polni življenja, veseli duhovniki — so pravi umetniki. Poživili so nas s starimi in novimi melodijami in pridobili srca vseh, tudi naše mladine. Bilo jih je res veselje gledati in poslušati. Čas nam je tako hitro mineval, da se mi je zdelo: še začetka ni bilo, že je bil konec za nami...

Dragi MINORES, Vaša melodija in pesem ni končana z Vašim odhodom! Ostala je in bo med nami nepozabna. Ko bomo poslušali Vaše plošče, se bomo hvaležno spominjali Vašega obiska. Poleg verskih uslug (tudi ponovitev treh novih maš v nedeljo 28. julija je bilo za nas lepo doživetje) ste nam prinesli košček domovine. Hvala Vam! — Olga Orčl.

EAST BENTLEIGH, Vic. — Moji dragi prijatelji, pokojni Frančiški Stibilj, v spomin! — Že več kot dva meseca sta pretekla, kar ste nas zapustila, pa sem se v žalosti še težko zbrala, da Vam napišem teh nekaj besed. Žal mi je, da smo se spoznale šele pozno, ko Vas je že napadla zavrtna bolezen. Saj tako iskrene prijateljice — lahko bi rekla kar mame — v tujini ne bom imela več. Sama sem trpela z Vami, ko sem videla, da Vam bolezen črpa moči. Vedno ste bila tako vesela v krogu svojega moža in sinov ter njihovih družin. Še na zadnji materinski dan ste hotela biti doma in med njimi, naslednji dan pa Vas je Bog

že rešil trpljenja in Vas poklical po plačilo: v božjem miru ste zaspala...

Vedno sem se čudila, kako voljno ste vse prenašala. Neštetokrat je Vaš materinski smehljaj dal tudi meni poguma. Gotova sem, da boste vedno naša priprošnjica pri Bogu, kateremu ste tako vdano služila. Zlasti prosite za nas, da bi mogli tudi mi vdano prenašati svoje težave. Saj ste nam v trpljenju dala tako čudovit zgled, naša nepozabljena Mrs. Stibilj. — S.K.

MT. PRITCHARD, N.S.W. — Mnogi prijatelji in znanci vedo, da sem bila na operaciji. V bolnišnici v Liverpoolu sem se morala zadržati tri tedne. Zdaj pa bi se rada iz srca zahvalila mnogim. Najtoplejša zahvala gre moji hčerki Marti, ki je kljub prezaoplenosti našla čas, kar po dvakrat na dan pritekla v bolnišnico in tako vestno skrbela zame. Nič manjšo zahvalo izrekam gospe Pavli Zele, ki je napravila mnogo potov z mano, ko nisem mogla več sama voziti. Tudi po operaciji je zelo skrbela zame da bi preveč ne shujšala. Prisrčen je bil obisk p. Valerijana in s. Mirjam. Hvala Vama, saj vem, da sem Vaju kot tudi druge obiskovalce morila s

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebnega avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago. Pokličite ga telefonsko na številki 624-5538.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno. Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina ROBNIK

svojimi težavami. Toda prav praviš, Marija Vindiševa: kaj pa naj bo bolniku zanimivejša za pogovor, kot prav njegova bolezen? Hvala tudi Tebi in možu Janezu, ki sta kljub daljavi našla čas za obisk. Hvala dalje gospe Šiflerjevi za razumevanje, gospe Luci Robah, našim sosedom Valenčičevim, hvala g. Poršku, gospe Ratko, Danici in Jožetu Fišerju, Silvi Batičevi, hvala Lojzetu Švigliju za tako krasno cvetje, hvala Branki in Johnu Vrkič. In še enkrat Bog plačaj p. Valerijanu, da se me je spomnil v molitvah. Nadalje hvala vsem, ki se se zanimali za moje zdravje in mi na kakršen koli način poslali pozdrave. Nemogoče bi bilo naštet vsa imena. Bila sem res presenečena, ker nisem vedela, da imam toliko prijateljev. Vsem sem iz srca hvaležna. — Lepe pozdrave! — **Marija Verko.**

CANBERRA, A.C.T. — Pred nekaj meseci smo na seji našega društva prebrali pismo p. Valerijana, v katerem nam sporoča o prihodu MINORES in nas naproša za organiziranje koncertov v našem canberrskem Domu. Spogledali smo se in marsikdo odbornikov je verjetno zase v mislih zabrundal: Ha, zdaj nam bodo pa še menihi hodili pet v Avstralijo! . . . Ko nam je predsednik razložil, da ni nikakih finančnih obveznosti in je vse tveganje kritja potnih stroškov na ramah p. Valerijana, smo rekli: Pa naj pridejo in bomo videli, kaj znajo! . . .

Pripravam za koncerte so se pridružile še priprave za ponovitve treh novih maš. Kapelica, kjer imamo

običajno slovensko mašo, bi bila gotovo premajhna. Sam g. župnik nam je svetoval: "Nova maša naj bo v stolnici!" Tam so bili p. Valerijanu zelo naklonjeni in ostala nam je le še obvestitev vseh rojakov. Ne bilo bi lepo, da bi tako velika cerkev bila za slovesnost prazna . . .

Moram priznati: bil sem pesimist. Čim bolj se je bližal dan koncerta, večja bojazen me je grabila. Še nekaj dni prej sem slišal: "Le kaj neki nam bodo farji zapeli? V cerkvi naj bodo in svojih dolžnosti naj se drže, ne pa . . ." Čudna ozkosrčnost, ki so se je nekateri menda nalezli na svojih obiskih domovine. Svoobodni duh zdomstva tega ne pozna.

Na predvečer je g. Stanko Ozimič prijetno okrasil dvorano, v soboto smo pripravili še ostalo. Ob enih popoldne pa se je pred Domom ustavil kombi, iz katerega so vsi trdi zlezli MINORES. Kljub neudobni vožnji jih je bil sam smeh in dobra volja. Takoj so poprijeli za delo, namestili na oder svoje instrumente in zvočne priprave, pa še nam pomagali urediti mize in stole.

Večer je bil presenečenje zame in še za marsikoga: dvorana je bila polna. Že avstralska "Waltzing Matilda" nas je ogrela. P. Miha je na prijeten način predstavil člane ansambla, nato pred vsako pesmijo kratko razložil pomen. Izvajanje smo sprejeli z navdušenjem, oba dela koncerta sta nam bila od sile všeč, medtočke originalnih šal so bile odlične. MINORES so osvojili srca vseh. Prepričan sem, da so bili prijetno iznenadeni tudi tisti, ki so med pripravami zabavljali čez "farje" . . .

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA (LASTNIK)

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766

Kar prehitro je bilo konec koncerta, ki pa se je zato zljil v domače rajanje. Plesna glasba je bila tako živahna, da je dvignila iz sedežev staro in mlado — vse je plesalo. Pa kdo ne bi ob taki domači viži?

Isti in še večji uspeh so doživeli MINORES naslednji dan, mi vsi pa obilico domačega užitka. Od mnogih sem slišal, da tolikega veselja in petja kot to nedeljsko popoldne naš Dom ni videl odkar stoji. Tudi MINORES so bili veseli. Vsi smo se strnili v eno družino, kot bi se verjetno enako samo nekje doma pod očakom Triglavom . . .

Lepa je bila tudi naša nedeljska cerkvena slovesnost ponovitve novih maš. Počasi so kapali naši ljudje v stolnico sv. Krištofa, končno pa se jih je nabralo kar čedno število. Tudi sedemnajst narodnih noš je poživilo sliko in napravilo slovesnost bolj domače slovensko. Imeli smo ljudsko petje, pridigal pa je p. Miha, ki je v klenih besedah orisal duhovniško poslanstvo. Prav ob pogledu na te fante-duhovnike, ki so nam dan prej na odru Doma pripravili toliko veselja in nam za nedeljsko popoldne obetali novo mero istih užitkov, si se lahko zamislil: Vera je res del nas, s seboj jo nosimo v vsakdanjem življenju. Ne sme in ne more biti zgolj v mejah cerkvene stavbe kot muzejska starina, ki se le od časa do časa spomnimo nanjo . . .

MINORES so se poslovili od Canberre s pesmijo: Oj zdaj gremo — nazaj še pridemo! . . . Vem, da se jih vsi še želimo. Hvaležni smo jim, da so prišli med nas. — Joža Maček.

STE ZAVAROVANI ZA SLUČAJ BOLEZNI?

**Za ZDRAVNIŠKO
in BOLNIŠKO ZAVAROVANJE**

(Medical and Hospital Benefits)

in po želji tudi za

ŽIVLJENJSKO (Life Insurance)

Vam je na razpolago

HIBERNIAN SOCIETY

Družba je registrirana pod Friendly Societies Act of Victoria kot podporna katoliška organizacija, ki ne išče dobička. Je od oblasti priznana po National Health Act in morejo člani prejeti tudi vse vladne dodatke (Commonwealth Government Hospital and Medical Subsidies).

V Melbourne morete izpolniti prijavnico in plačevati tromesečne obroke v slovenski duhovniški pisarni. Tudi v Sydneyu Vam more dati vse informacije slovenski duhovnik.

**299 La Trobe Street,
MELBOURNE, Vic. 3000
Tel. 67-7345**

PHOTO STUDIO

VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY.

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-bele in barvne.

**POSOJA BREZPLAČNO SVATEBNA
OBLAČILA.**

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odprto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

PAUL NIKOLICH

KRIŽANKA

Vodoravno: 3. ljubljanski dnevnik, ki je izhajal dolga leta pred in med vojno; 7. korporal; 8. vrhovni poveljnik bojnega ladjevja (množ.); 9. plezalna priprava; 10. večdelna klavirska skladba; 11. žito, ko ga seješ; 12. del zimske obleke; 14. otroška beseda za mater; 16. judovsko žensko ime; 17. neresnicoljubljen, neodkrit; 19. manjša skupina dreves; 20. nestalno vreme; 21. krvaveč, obstreljen; 22. pesniška poslanica, apostolski list.

Navpično: 1. nalašč, načrtno; 2. udarja, dejansko napada; 3. počastilna pesem; 4. strjeno v kalupu iz tekočega; 5. ime znanih ameriških slapov; 6. žgoleti, cvrkutati; 10. znana slovenska božja pot; 12. eden člankov te številke piše o tej obmejni župniji; 13. vojak v gotovi čuvajski službi; 14. mrzlota; 15. pogovor z Bogom; 18. razvedrilni pohod od doma.

Žreb bo določil nagrajenca. Rešitve pošljite najkasneje do 30. septembra na uredništvo!

REŠITEV DOPOLNILNICE

zadnje številke:

1. dvospev; 2. ročno; 3. ultimat; 4. štola; 5. tobogan; 6. veslanje; 7. ojnice; 8. sanje; 9. vandrovček; 10. enook; 11. masovno; 12. Emilija.

Črke prve in pete vrste od zgoraj navzdol ti povedo stavek: DRUŠTVO SV. EME POMAGA CERKVI.

Rešitev so poslali: Vinko Jager, sestra Pavla, Emilija Šerek, Franc Rolih, Jože Grilj, Albina Konrad, Ivanka in Branko Žabkar, Marija Bizjak.

Izžrebana je bila Marija Bizjak.

NA GORENJSKEM je napredaj posestvo, ki obsega 8 hektarov obdelovalne zemlje in 5 hektarov gozda. Vse je v eni parceli in na ravnem. Na posestvu je hiša, hlev, skedenj; ima elektriko in vodo; do njega vodi asfaltna cesta. Oddaljeno 15 km od Ljubljane in 4 km od letališča. — Za podrobnejše informacije ali kupčijo se oglasite na:

Andrej Kalan, Klanc 45, 61218 Komenda, Slovenija.

Se želite naučiti voziti avto?

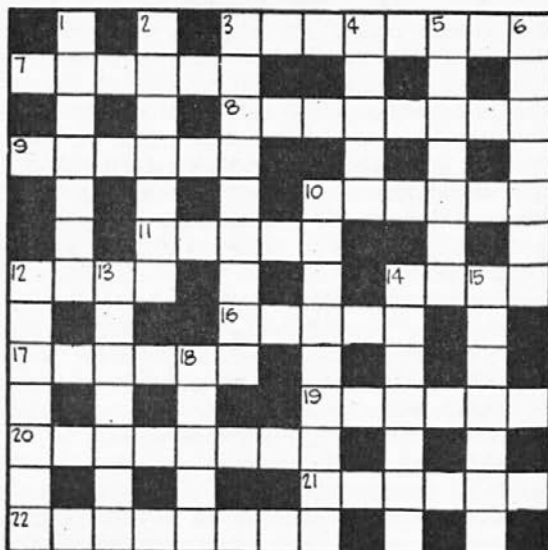
ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**"FRANK'S
AVTO ŠOLA"**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

1. Poznam direktorja, ki mu že petnajst let bije zadnja ura.

2. V čem je delegat drugačen od odposlanca?

Poslanec je dobival tovariško plačo, delegat pa dobival tovarniško.

Delegat bo sintetiziral kontradiktorne interese sfere interesnih grupacij in z intenzivno dinamiko preprečeval statistično fosilizacijo skupščine. (Plonkar iz Dela)

3. Kaj zavlačuje izbiro slovenske himne? — Preveč besedila imamo za tako malo melodije.

4. Hura, obljublajo nam, da bomo imeli prihodnost takšno, kot imajo nekateri sedanost!

5. Poročeni moški živijo dlje kot neporočeni. Prav jim je!

6. Smeh je edini način, da našemu direktorju pokažeš zobe.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

DARILNI PAKETI

BOŽIČ SE HITRO BLIŽA

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101 — Telefon: 86-8076

ALI HOČETE ZA BOŽIČ RAZVESELITI VAŠE DRAGE DOMA Z LEPIM DARILNIM PAKETOM? ČAS HITRO BEŽI, ZATO VAM SVETUJEM: ČIMPREJ MI SPOROČITE, DA VAM POŠLJEM NOVI CENIK PAKETOV. PRIPOMINJAM, DA JE V CENI VSAKEGA PAKETA VKLJUČENA TUDI CARINA; VAŠI BODO DOMA DOBILI PAKET RES BREZPLAČNO V ROKE.

OBRAČAJTE SE NAME TUDI GLEDE VAŠIH POTOVALNIH NAČRTOV. MOJE 20-LETNO IZKUSTVO VAM JE NAJBOLJŠA GARANCIJA, DA BOSTE DOBILI PO NAJNIZJIH CENAH VOZNE KARTE ZA POTOVANJA Z LETALI ALI LADJAMI IN TO KAMOR KOLI PO SVETU IN OB KATEREM KOLI ČASU.

Zastopnik za N.S.W.

Mr. R. OLIP

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.

Tel. 32-4886

Zastopnik za Queensland

Mr. J. PRIMOŽIČ

39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- Za tiste, ki bi želeli božič in novo leto preživeti v domovini, so na razpolago poleti iz MELBOURNA v SLOVENIJO 12. decembra, 18. decembra, 24. decembra in 27. decembra 1974. Vračajo se letala iz SLOVENIJE v MELBOURNE 20. januarja, 8. februarja, 20. februarja in 11. marca 1975. Izberite datum in nas čim prej pokličite!
- Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163 — Po urah: 44-6733, 842-1755

V uradu: P. Nikolich, Nada Nakova, M. Nikolich in I. Gregorich

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Bi radi preživel božič in novo leto v SLOVENIJI? Letala odidejo iz Melbourne 12. decembra, 18. decembra, 24. decembra in 27. decembra letos. Vračajo pa se iz Slovenije 20. januarja, 8. februarja, 20. februarja in 11. marca 1975. ČIMPREJ NAM JAVITE, da pravočasno uredimo za Vas potrebne formalnosti!

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta. Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

Čez dan:
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:
Nada Nakova, Tel. 44-6733
Paul Nikolich,
Ivan Gregorich, Tel. 842-1755

TURISTIČNA AGENCIJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas

V uradu:
RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY
BLACKTOWN
PENRITH

241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806
6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806